

ምሳሌ 10

ሰው ሁሉ መለዩ ለባሽ ነው። መለዩውን እስከ ወዲያኛው አይቀይርም። ደብረ ማርቆስ ላለሁ የወዛደሩ ፓርቲ ጽንፈኛ አባል በመሆን የምትታወቅ አንዲት ሴት ነበረች። ሴትዬይቱ፣ በየቤቱ እየዞረች፣ «ለሌኒን ሐውልት ማሠርያ የሚሆን መዋጮ አምጡ፤» በማለት ድሆችን ታስመርር ነበር። የሕዝብ ሐዘን ከባድ ነውና እሷ በአባልነት የታቀፈችበት መንግሥት ከጥቂት ዓመታት ቆይታ በኋላ ተገረሰሰ። ይህን ሴትዬይቱ በቀድሞው ሥራዋ ተጸጽታ ከወዛደሩ ፓርቲ ወጥታ ጽንፈኛ ሃይማኖተኛ ሆነች። ከጥቂት ጊዜ በኋላ ግን በየቤቱ እየዞረች፣ «ለቤተ ክርስቲያን ማሠርያ የሚሆን መዋጮ አምጡ፤» በማለት ድሆችን ማስመረጅን ቀጠለች።

በ«ቶማስ ወንጌል» እንደ ተጻፈው ከኢየሱስ በስተግራ በኩል የተሰቀሰው ሌባ በመስቀል ላይ ሆኖ ከኢየሱስ ግራ ኪስ አምስት ብር ሰርቋል።

የሦስተኛ ክፍል አስተማሪዎችን ጋሽ ዐወቀ ከመሞታቸው ጥቂት ቀናት አስቀድሞ ለጥቁር እንበሳ የጤና ኮሌጅ ተማሪዎች

ማስተማርያ እንዲሆን አስከሬናቸውን በገምሳ ሺሕ ብር ሸጡት። ዛሬ የሕክምና ተማሪዎች የሰው ቅልጥም ከዩት ጆምሮ የት ላይ እንደሚያበቃ ለመረዳት ሲሹ የጋሽ ዐወቀን አስከሬን እንደ ብራና ይገልጣሉ። ጋሽ ዐወቀ ድሮ ቆመው፣ ዘንድሮ ተጋድመው ያስተምራሉ።

የምዑዝ መለዩ ሴት አውልነት ነው። ከሞተ በኋላ ዐመሱ ይቀየር ይሆን? አይመስለኝም። ከጥቂት መቶ ዓመታት በኋላ በመካነ መቃብሮቻችን ላይ የግንባታ ሥራ ቢካሄድ በምዑዝ መቃብር ላይ የሚገነባው አልቤርጎ ነው። በሄለን መቃብር ላይ ፌርማታ፣ በእኔ መቃብር ላይ ሆስፒታል ይገነባል።

ባለፈው ቤት አከራዬ ወይዘሮ ይርገዱ የወደቀ ቦርሳ አግኝተው፣ ቤቴን አንኳኩተው፣ «ይህ ያንተ ነው?» አሉኝ። ከግቢያችን ተከራዮች ሁሉ ቦርሳው የእኔ እንደ ሆነ እንዴት እንደ ገመቱ ጠየቅኳቸው፣ «ምክንያቱም በውስጡ ነጭ ሽንኩርት እና ፓራቢታምል ስላገኘሁበት ነው፤» ብለው መለሱልኝ።

ምዑዝ አንድ ቀን፣ «ኮከብህ ምንድን ነው?» ብሎ ጠየቀኝ። «ካንሰር» እንደ ሆንሁ ነገርሁት። ካንሰርነቴን በልፋት እና በድካም ያገኘሁት ይመስል ባድናቆት ከጨበጠኝ በኋላ፣ «ከማደንቃቸው ታላላቅ ሰዎች መካከል አብዛኞቹ ካንሰር ናቸው። ዝርዝሩን ለማዩት ከፈለግሁ ኢንተርኔት ገብተሁ ተመልከት!» አለኝ። ይህ አነጋገር ወደ ፊት ታላቅ የመሆን ተስፋ ስላሳደረብኝ እኛ ሰፈር በሚገኘው ኢንተርኔት ካፌ ገብቼ ነገሩን ለማረጋገጥ ፈለግሁ። እንደሚታወቀው አዲስ አበባ የቡና እና ኢንተርኔት አገልግሎት የሚሰጡ ቤቶች አሉ፤ ግን ከኢንተርኔታቸው በኋላ ይፈጥሳል። ይህ ተስፋ ሳያስቆርጠኝ በግል ሣጥን ውስጥ «Cancer» እና

«Famous men» የሚሉ ቃላት ከትቼ ዝርዝርን እንዲያቀርቡልኝ ጠየቅሁት። ከምፒዩተሩ ግማሽ ሰዓት ያህል ሲማስን ከቆየ በኋላ፤
 “Do you mean famous men who died of cancer;” ብሎ ጠየቀኝ።
 አከራዬ ወይዘሮ ይርገዱና ከምፒዩተሩ ተባብረው የእኔ መለዩ የሕመምተኛ እንጂ የዝነኛ እንዳልሆነ ነገሩኝ።

* * *

ሄለን ለሁለት ቀናት ያህል ወደ መማርያ ክፍላችንም ሆነ ወደ ካሬው አልመጣችም። ምዑዝ ወደ ክፍል ሳይገባ በቤተ መጻሕፍት እና ካሬ ውስጥ ብቻ ጊዜውን ማሳለፍ ጀመረ። አንድ ቀን አለውትሮው የጡት ማስያዣ የሚያህል ትልቅ ጥቁር መነጽር አድርጎ ከገባ በኋላ ጥግ ይዞ ተቀምጦ፤ «ወንደላጤነት እንዴት እንደ መረረኝ ልነግርህ አልችልም!» አለኝ አጠገቡ ስደርስ፤ «ወንድ ብቻውን ምንም መሥራት አይችልም። ማታ ያወለቅሁትን ፓንት ጠዋት ለማግኘት ቢያንስ ለግማሽ ሰዓት ያህል መፈለግ አለብኝ። በዚያ ሰፊ ክፍል ውስጥ ፓንት ከመፈለግ፤ አዲስ አበባ ውስጥ ሥራ መፈለግ ይቀላል። Well... ፓንት መጥፋት የማያስቸግርህ ከሆነ ወይ በጣም ጥንቁቅ ሰው ነህ፤ ወይ ፓንት የለህም።»

ጥቂት አስተናግጆ ወደ ተቀመጠበት ስመለስ አቀርቅሮ ይጽፋል። ምን እንደሚጽፍ ስጠይቀው፤ «ለሄለን የፍቅር ደብዳቤ ልልክላት ነው!» አለኝ።

«የሞባይል ሚሴጅ እና ኢ - ሜይል ባለበት ዘመን በእጅ የተጻፈ የፍቅር ደብዳቤ መጻፍ ትንሽ ጋላ ቀርነት አይሆንም?» አልሁት።

«አንተ ስለ ሴቶች ምን ታውቃለህ?» አለኝ እንደ ልማዱ

በንቀት ፈገግ ብሎ ሽቅብ እያየኝ።

«... ዐየህ፤ የተተየበ የፍቅር ደብዳቤ ለታይፒስቷ እንጂ ለተፈቃሪዋ አይጠቅምም። የተተየበ የፍቅር ደብዳቤ እና በእጅ የተጻፈ የፍቅር ደብዳቤ ልዩነታቸው ያፅምና የመሉ አካል ያህል ነው። ከዐፅም ከምር መሀል መቶ አለቃ እገሌን ከዶክተር እገሌ መለየት ከባድ ነው - ሚቶች ከነዩሪፎርማቸው ካልተቀበሩ በቀር። በእጅ የተጻፈ የፍቅር ደብዳቤ ያፍቃሪው መልእክት ብቻ ሳይሆን ሥጋ እና መንፈስ ይሠፍርበታል። ዐየህ፤ በሥጋ እና በነፍስ ስገለጥ ምዑዝ ነኝ፤ ፊደል እና ነጥብ ለብሼ ስገለጥ ደግሞ የፍቅር ደብዳቤ ነኝ።

«ለላው ምንድን ነው፤ በእጅ የተጻፈ የፍቅር ደብዳቤ ለሴቶች የአእምሮ ጨዋታ ይሰጣቸዋል። እኔ ደብዳቤ ስጽፍ ቁልጭ አድርጌ አልጽፍም። ጥቂት ዐረፍተ ነገሮችን ሆን ብዬ አስርዛለሁ፤ እደልዛለሁ። ሄለን የተደለዙ ዐረፍተ ነገሮችን ለማዝብ ከመንገድ የተነሳ ሁለት የራስጌ መብራት እና አንድ ትልቅ ጧፍ አስተባብራ እንደምትጠቀም ዐውቃለሁ። በመጀመርያ ክልቡ የወጣው ቃል ምንድን ነው? በኋላ ለምን ሰረዘው? በሁለቱ ሐሳቦች መካከል ያለው ልዩነት ምንድን ነው? እያለኝ መመራመሯ አይቀርም። አንዲት ሴት ከተሰረዘ ዐረፍተ ነገር ጀርባ ያለውን ሐሳብ ለማወቅ የምታደርገው ጥረት በጎረቤት መታጠቢያ ቤት ውስጥ ወንድን አጭልቆ እንደ ማየት ያለ ደስታ ይሰጣታል።

«ብቻ ምን ልበልህ? በእጅ የተጻፈ ደብዳቤ ብዙ ምትጎት አለው። አባቶች በፊደል ሳይ ድግምት የሚሠሩት ይህ ምስጢር ስለ ተገለጠላቸው ይመስለኛል። እስኪ ሸይ አምጣልኝ።»

ወደ ደብዳቤው አቀረቀረ፤

ደብዳቤው በሄለን የክፍል ጓደኛ በኩል ተላከ። በማግሥቱ ሄለን ራሷ ወደ ካፌው መጥታ፤ «ለምዑዝ ሰጠው፤» ብላ ገርቦብ ያለ ፖስታ አቀበለችኝና ወደ ክፍሏ እየተጣደፈች ገባች።

ምዑዝ ከሰዓት በኋላ መጣና ፖስታውን በችኮላ ክፍቶ ተመለከተው። ራሱ ኮላክው ወረቀት በቀር ሌላ ነገር አልነበረም። የፖስታውን እፍ ዘቅዝቆ ዘጠኝ ጊዜ አራገፈው፤ ምንም ጠብ የሚል ነገር የለም። በመጨረሻም የራሱን ደብዳቤ ለጥቂት ደቂቃ ሲያጠና ከቆየ በኋላ መልሶ አቀበለኝ።

«በወረቀቱ ላይ ምን አዲስ ነገር ዐየህ?» አለኝ በግራ ዐይነት እየጠቀሰኝ። «ምንም» በሚል ዐይነት ትከሻዬን ሰበቅሁ።

«በወረቀቱ ጠርዝ ላይ ጥቂት ነጠብጣቦች አይታዩህም?»

ወረቀቱን እንደገና ስመለከተው እውነትም አተር የሚያካክሉ ጥቂት ነጠብጣቦች ወድቀዋል።

«እንባዋ ነው!» አለ ምዑዝ በጣም ስሜታዊ በሆነ ድምፅ፤ «እያለቀሰች ነው ያነበበችው!» ወረቀቱን ቀስ ብዬ ወደ አፍንጫዬ አስጠጋሁት፤ ጠብታው የምስር ወጥ እንደ ሆነ ለማወቅ ጊዜ አልፈደብኝም።

«እንደነ እንደነ ራቷን እየበላች ነው ያነበበችው!» አልሁት።

«አዎ! ራቷን እየበላች፤ እያለቀሰች ነው ያነበበችው፤» አለኝ ምዑዝ ፍዝዝ ብሎ አሻግሮ አያዩ። ከጥቂት ጊዜ በኋላ ቀጠለ፤ «እስኪ ንገረኝ፤ እራሴን እንዴት ብታፈቅረው ነው ሦስት ዓመት ሙሉ ከሌላ ወንድ ጋራ ሳትወጣ የምትጠብቀው? ስሙ ማን ነበር? በጣም ስለ ጠላሁት ዐሥር ጊዜ ነግራኝ ዐሥር

ጊዜ ረስቼዋለሁ። አዎ! ገረመው ነው፤ ምን ዐይነት አስገራሚ ሰው ቢሆን ነው እንዲህ ያለ ጽናት ያላት ሴት የጠበሰው? እንዳልኩህ፤ እሱ ጀርመን ከገባ ጊዜ አንሥቶ ሄለን ወሲብ አልፈጸመችም። አንድ ምሽት ላይ ብቻ «ፎን ሴክስ» ለማድረግ ተስማሙ። እያደረጉ፤ እያደረጉ እያለ እርሱ ሲጨርስ ትንሽ ሰከንድ ሲቀረው ሞባይሉ ቀድሞ ካርድ ጨረሰ። ይህን የነገረችኝ ራሷ ሄለን ናት(አላመንሁትም)።

«ለሞትን ጥሩ እየተሳካልኝ ነበር፤ አስጠናኝቷ፤ ብዙ ነገር ገለጥሁላት፤ እሷም እየወደደችኝ መጣች። ፊልም እንይ አለችኝ። የቋንቋ ማስተማርያ ፊልሞች የሚታዩበት ክፍል ገብተን «ካስት ጆወይ» የተባለውን ፊልም አላየችኝ። ከዚህ በፊት ባዬውም ለእሷ ስል ደግሜ ዐየሁት። ከዚያ ስንወጣ በቲ-ቨርቷ ዘልቄ ወገቧን ዳበስሁት። ዝም አለችኝ። ከዚህ በፊት ከብዙ ሴቶች ጋራ ብዙ ነገር አድርጌያለሁ። የሄለንን ወገብ ዝም ብሎ መንካት ግን ከሁሉ የበለጠ ተአምር ሆነብኝ። ደስታዬን እንዳላረከሰው ፊርቼ ቤቱ እስከገባ ድረስ ማንንም አልጨበጥሁም።

«በማግሥቱ የሄለን እራሴን በኒዎ ናዚዎች ተደብድቦ ሆስፒታል ገባ። ይሞታል ብዬ ጠብቄ ነበር። አውሮፓ ውስጥ ሞት ቀርቷል መሰለኝ አልሞተም።

«ብአጠቃላይ እኛ ኢትዮጵያውያን የድመት ነፍስ ነው ያለን፤ በቀላሉ አንሞትም አልሁት፤

«እንዴት?» አለኝ፤

«ለምሳሌ፡- እዚህ ጎረቤታችን በቅጡ በፖሊስ የታሸገ ምግብ ቤት አለ። ምግብ ቤቱ ሰርበሬ ነው ቶያለ የሸክላ ወጥ ለደንበኞቹ

ያቀርብ ነበር። ብዙ ኢትዮጵያውያን ሽኩሳ በልተው ማሰር ቢጻጻፉም የሞተ ግን አልነበረም።

ምዑዝ ችል ብሉኝ ቀጠለ!

«... ሂለን የእርሞኛዎን መደብደብ ስትሰማ ከመጠን በላይ ወደደችው! ከመጠን በላይ ናፈቃት። ምን እደረጋቸው? ለምን ይደበድቡታል? ብላ ትከሻዬ ላይ ፊቷን አስደገፋ አስቀሰች። ተናድጄ ስለ ነበር፤ ከነጭ ሴቶች ጋራ ሲጻፍ አይተውት ካልሆነ በቀር አይደበድቡትም ነበር፤ አልጋት።»

«አንዴት አንዲህ ትላለህ?» ብዬ ሮሀኩበት።

«ልክ ነኛ!... ነጭ ወጣቶች ከጥቁር ወጣቶች ጋራ ያላቸው ቅራኔ የሚመነጨው ከርእዮተ ፃለም ልዩነት አይደለም፤ ከPenis envy ነው። አንደኔ እንደኔ፤ አንድ ጀርመናዊ ፖሊስ ጥቁርን ሲደበድብ የተገኘን ነጭ ወጣት በቁጥጥር ሥር ካዋለ በጋላ በመጀመርያ ሊመረምር የሚገባው የብልቱን መጠን ነው እንጂ አስተዳደጉን ወይም አመለካከቱን አይደለም፤ ያም ሆኖ ወጣቱ «የመርጤ መጠን ባሳደረብኝ ዝቅተኝነት ተነሣስጅ ጥቁሩን ወጣት አጠቃሁት» አይልም። ጠቡን ወደ ፖስቲካ ከፍ ያደርገዋል። ነገሩን ከፓንት ወደ ባንዲራ ያሻገረዋል። ይህን ስነግራት ሂለን፤ አሁን ደግሜ ልናገራቸው የማልፈልጋቸውን ስድቦች አወረደችብኝና ጥላኝ ሂደች።»

«ታዲያ አሁን ምን ይሻላል?» አልሁት።

«ሂለንን መርሳት ይሻላል። በቃ ከዚህ ደቂቃ ጀምሮ ስሟን አላነሳም። አንተም ስሟን እንዳታነሳብኝ። እንዲያውም ስሟን

ያነሣ ሰው ጎምሳ ብር ይቀጣል። ትሰማማለህ!»

«አገኝቼ ነው፤»

ተጨባጥን።

ምዑዝ ሂለንን ካፋ ማውጣት እንደሚከብደው ስለማውቅ በውርርፋ ለቤት ኪራይ የሚሆን ጥሪት እንደምስበሰብ ገባኝ። ጥቂት ደንበኞችን አስተናግጄ ወደ ምዑዝ ተመልሼ መጣሁና «ከዚህ በጋላ አትገናኙም ማለት ነው?» ስል ጠየቅሁት።

«ከማን ጋራ?» አለኝ።

«ከሂለን ጋራ፤»

«ጎምሳ ብር አለብህ!» አለኝ። ድንጋጤዬ ሲያልፍላኝ የባጥ የቆጡን አውርጄ ካዘናጋሁት በጋላ «ግን ከልብህ ነው የምትወዳት?» አልሁት።

«ማንን ነው ከልብ የምወዳት?» አለኝ።

«ልጅቷን ነዋ!» አልሁት ስሟን እንደ ፈንጂ ወረዳ በጥንቃቄ እያለፍሁት።

«ልጅቷ ማን ናት?» አለኝ።

«ይቺ እንኳ ጎረድረድ ያለች! በጣም ደስ የሚል አጭር ፀጉር ያላት፤ ቀጭ ስትል የዳለዋ ጥቂት ክፍል ከጅንሰዋ ብት ብሎ የሚታይ፤ የሚያምር ቀይ ስካርፍ የምትጠመጥም፤ ብዙ ጊዜ ብቻዋን ገለል ብላ መቀመጥ የምትወድ...!» አልሁት።

«አ!... አሏንምጥምሬን ነበር የምወዳት!» አለኝ።

የውሻ ልጅ! ገምላ ብሬን ለማስመለስ ያደረግሁት ሙከራ እንዳልተሳካልኝ ሳውቅ ብሩን ከቦርሳዬ አውጥቼ ዘረጋሁለት። ይምረኛል ብዬ ተስፋ አድርጌ ነበር።

«በነገራችን ላይ በተገናኘን ቁጥር ስላንተ አውርታ አትጠግብም!» አለኝ ምዑዝ እጁን ወደ ብሬ እየዘረጋ።

«ማ? ሄለን?» አልሁት ሳላስበው።

«ብሩን መቶ አድርገው!» ሲለኝ ለማሁት።

መቶ ብሬን በተባላሁ በሳምንቱ ጆሮዬን ታመምሁ። ጉዳዩን ለምዑዝ ባማክረው፣ «በልጅነትህ አባትህ ጆሮ ግንደህን በጥሬ መቶህ ያውቃል?» ብሎ ጠየቀኝ። ይህን ባለኝ በአምስት ወሩ አንድ ዶክተር በዱቤ ጆሮዬን ቀዶ ሕክምና አደረገልኝ። ጆሮዬን ቀዶ ሕክምና ያደረገው ዶክተር በጣም ደግ ሰው ስለነበር፣ «ምራቂ ነው!» ብሎ እግረ መንገዱን ጆርባዬ ላይ የነበረውን ዕጢ አወጣልኝ። ሕክምናውን ካጠናቀቅሁ በኋላ ወደ አገር ቤት ሄድሁ። ወዲያው፣ የከተማችን ከንቲባ ጆሮዬ ላይ የነበረውን የቢላ ቅርጽ ያለው ጠባሳ ተመልክተው ከሰሜን ዘመቻ ቆስዬ እንደ መጣሁ ስላመኑ በከተማው መውጫ ላይ ያለችው ወንዝ በሰሜ እንድትሰየም ወሰኑ።

ወንዟ በሰሜ መጠራት ከጀመረች ከጥቂት ሳምንት በኋላ ዝናም ዘነመ! ወንዙቱም ሞልታ ከዳር ሆኖ ሲታጠብ የነበረን ሽማግሌ ስግንድ ጋራ ደባልቃ ወሰደችው። የሚቹ ሽማግሌ የበኩር ልጅ በጣም ጠበኛ ነው። እንዲያውም ልጁ በጠብ፣ አባትዬው በመታጠብ ይታወቃል። በዚህ ላይ ልጅዬው ከወዳደቱ ብረቶች የተሠራ ምንሽር አለው። ምንሽሩ ሲተኮስ ከጥይቱ ጋራ አብር

አፈ ሙዙ ይበራል። ስለዚህ ባለምንሽሩ በዝናሩ ውስጥ ጥይት ብቻ ሳይሆን፣ «ተጠባባቂ አፈ ሙዞች ይዞ ይዞራል!» ይባላል። እና ይህ ባለምንሽር ጎረምሳ ያባቱ ቀብር ላይ ባባቱ እስከሬን ፊት እንደ ባለዛር እየተንጎራደደ፣

«ተለዋዋጭ ቡዳ መጣ ተቀይሮ!»

ውዱ አባታችንን በላው በወንዝ አድሮ!

እኔ እሱን አያርገኝ ጉድ ፈላ ዘንድሮ!»

በማለት ሙሾ ለሰነ ፋኩራ ካቀረበ በኋላ ከለቀስተኞች መካከል መርጦ ለሃያ ደቂቃ ያህል አተኩሮ ተመለከተኝ። እንዲህ በተመለከተኝ ማግሥት ወደ አዲስ አበባ ተሳፈርሁ። በስሜ የተጠራችው ወንዝ ካልደረቀች በቀር ወደ አገሬ እንደማልመለስ ገባኝ።

እነሆ በቤትሆሽን ካፌ ውስጥ ራሴን አገኘሁት። ከድሮ ደንበኞች መካከል አብዛኞቹ በቦታቸው አልነበሩም። ምዑዝ ያዘወትረው በነበረው ቦታ ላይ አንድ አብሻቂ ተመጋቢ ቁጭ ብሎ የምላስ ጥብስ ይጎስጎሳል። ባጠገቡ ላልፍ ጎተተኝ፣ «ሰማ ምላሱን ከመጥበሳችሁ በፊት ማጠብ ነበረባችሁ። በሬው ከመታረዱ ከጥቂት ደቂቃዎች በፊት የበላው ሰርዶ ምላሱ ላይ ተጣብቆ አግኝቻለሁ!» አለኝ። ይህን ሲለኝ በጣም ተናድጄ ከሬት ለሬቱ የተቀመጠውን የአምቦ ውኃ ጠርመስ ብድግ አድርጌ . . . ፍሪጅ ውስጥ አስቀምጥሁት።

ከጥቂት ቀናት በኋላ ምዑዝ ወደ ካፌው መጣ። «አይገርምህም?» አለኝ ከጥቂት ጭውውት በኋላ፣ «ከሄለን ጋራ

ፍቅር ከጀመርሁ አንድ ዓመት ሞላኝ። ዛሬ ለምን እንደ መጣሁ እስኪ ገምት? ለመጀመርያ ጊዜ በተገናኘንበት ካፌ አንደኛ ዓመት የፍቅር በዓላችንን ለማክበር ተቀጣጥረናል. . . አሁን ሳስበው! ሂሳብን ከማግኘት በፊት የነበረው ሕይወቴ ሕይወት አይደለም። በሃይማኖት ዘይቤ ግለጸው ካልሸኘ! ያለፈው ሕይወቴ መካከ ጎረቤት ወይም ጣልያኖች እንደሚሉት Purgatorio ነው። በሳይንስ ዘይቤ ግለጸው ካልሸኘ ያለፈው ሕይወቴ ቤተ መከራ ነው። ያለዘይቤ ግለጸው ካልሸኘ ያለፈ ሕይወቴ - ያለፈ ሕይወት ነው»

«ከሂሳብ ጋራ ከጀመርህ ወዲህ ሌላ ሴት . . .»

ምዑዝ አላስጨረሰኝም።

«ሌላ ሴት? ምንው አንተ! አብደሃል እንዴ? ከዚህ በኋላ አንኳን በውኔ በሕልሜ ሌላ ሴት ላለማይት ወስኛለሁ። እንዲያውም በሕልምህ ሴት እንዳታይ የሚያግድ ትራስ ዲማ ጊዮርጊስ እንደሚገኝ ሰምቻለሁ። ቤተሰብህን ለመጠየቅ ስትሄድ ታመጣልኛለህ።»

አከታተሉም! ጥንት የሚያውቁት ሴቶች ደውለው ሂሳብን እንዳይረብሹባቸው በማሰብ ሞባይል መያዝ እንዳቆመ ነገረኝ። ከዚያ እያፈጨ ከኪሱ ባለ ብዙ ገበር ቦርሳ አውጥቶ ብር መሳብ ጀመረ። የቦርሳው ልባስ በሂሳብ ልዩ ልዩ ፎቶዎች እንደ ተገጠጠ ተመለከትሁ። ሂሳብን ቆማ፣ ሂሳብን ተቀምጣ፣ ሂሳብን ሥቃ፣ ሂሳብን ተከዛ! . . . ይህ ቦርሳ ሊባል አይችልም። ምዑዝ በፎቶ አልበም ውስጥ ገንዘብ ይዞ መዞር ጀምሯል።

ዐሥር ብር አውጥቶ እያቀበለኝ! «ሁለት ሻማዎችን ልታሰገዛልኝ ትችላለህ!» ሲል ጠየቀኝ። «የምታከብሩት አንደኛ

ዓመት የፍቅር በዓላችሁን መሰለኝ። ሁለተኛው ሻማ ምን ይሠራል?»

«ማታ እቤት ስገባ ምን አበራለሁ? . . .»

ከዚያ ወንበር ፈልጎ ቁጭ አለ። ከጥቂት ደቂቃዎች በኋላ ምዑዝ ከላበሰው ካፖርት ኪስ ውስጥ «ካፖርቱ» የተባለ መጽሐፍ አውጥቶ ማንበብ ጀመረ። ሻማውን ገዝቼ ስመጣ ሂሳብን እና ምዑዝ እንደ ርግብ አፍ ለአፍ ገጥመው ሲያወሩ አገኘኋቸው። ወዲያው ከውጭ የዝናም ሹክሹክታ ተሰማ። ክፍሉ ቀዘቀዘ። ፍቅረኛ ያላቸው ፍቅረኛውን አቀፉ! ፍቅረኛ የሌላቸው ከታቸውን ቆለፉ። ምዑዝ ካፖርቱን አውልቆ ሂሳብን አለበላት። በመስኮቱ በኩል አሻግራ መመልከት ጀመርሁ። የዝናም ነጠብጣቦች ከመሬት ጋራ እየተጋጩ እዚያው ፈክቶ እዚያው የሚከሰም የውኃ አበባ ያመርቱ ጀመር። ዝናሙ እንደ ማባራት ሲል፣ የቤትሆሽን ካፌ ተረኛ አስተናጋጅ አባተ ስለ ተተካልኝ የዚህን ብርሃናዊ ፍቅር መጨረሻ ሳላይ ለመሄድ ተገደድሁ።

በማግሥቱ ምዑዝ ላንዴና ለመጨረሻ ጊዜ ወደ ካፌው መጥቶ ተገናኘን። ከትከሻው ትንሽ ጎብጧል። ሹሩባውን ተቆርጦታል። እንደ ሳምሶን ገይሉን ከፀገሩ ጋራ ያራገፈ መሰለኝ።

«ችግር አለ!» አልሁት።

«ትላንት ምሽት ከሂሳብ ጋራ አብረን አላየሽንም? አንደኛ ዓመት የፍቅር በዓላችንን አክብረን እኔ ቤት ሄደን ለማደር ነበር ሐሳባችን። እንዳየሽው ነገሩ በጣም በጥሩ ሁኔታ እየሄደ እያለ፣ You know የሆነ ነገር ዘባረቅሁ። ምድንን ነበር ያልሁት? ዛሬ አንቺ ባትደርሽልኝ ኖሮ ብርድ ይገድለኝ ነበር አልሁ። ድንገት

ፊቷ ተለዋወጠ። ማውራት እና ማዳመጥ አቆመች። ቤተሰቦቿ ስለሚጠብቁት መሄድ አለብኝ አለች። ያስቀየማትን ነገር ለማወቅ ሞክርሁ። ዛሬ እንቺ ባትደርሻልኝ ኖሮ ብርድ ይገድለኝ ነበር ማለቱ እንዳስከፋት ጠረጠርሁ። አባባሉ፣ ሄለንን ከፍቅረኛነት ወደ ብርድ ልብስነት የሚያወርድ አባባል ነው ወይም እርሷ እንዲህ ተርጉማዋለች። ምን ታደርገዋለህ? ሴቶች ፍቅር ሲይዛቸው ወንዱ የሚናገረውን ተራ ነገር ሳይቀር የእንድምታ ትርጉም ይፈልጉበታል። ለማስተባበል ሞክርሁ፤ አልተሳካም። እሷም ለመሄድ በትነሣ እኔ አፍረት እና ሐሳቧን ትቀይራለች የሚል ስሜት ተባብረው ወንጌልን ላይ ሰፋኝ። ከጥቂት ጊዜ በኋላ ዙሪያ ገባዬን ሳይ ካፌው ባዶ እየሆነ ነው። እኔ እና ከፊት ለፊቱ ብቻዋን የተቀመጠች ሴትዬ ቀረን። ሒሳብ ከፍዬ ለመውጣት እጅን ብስድ ኪሴን አጣሁት። ሄለን በርሳዬን ከካፖርቱ ጋራ ይዛው ሄዳለች። ምን ልሁን? አስተናጋጆች የሆነ ነገር እንደ ጠፋኝ እንዲረዱልኝ ብቻ የሽሜዜን ኪስ መበርበር ጀመርሁ።

በዚህ መሀል አዲሱ አስተናጋጅ ወደ ጆርዬ አገንብሰ፣ «ሒሳብ ተከፍሏል» አለኝ፤ ማን እንደ ከፈለልኝ ገምት። ከፊት ለፊት ቁጭ ብላ መርበትበቴን ስታይ የነበረች ሴትዬ!... ተነሥቼ አጠገቧ ተቀመጥሁና ወግ ጀመርን። ከዚያ ከካፌው ወጥተን ለላ ቦታ ገብተን ቢራ ጠጣን። ወንድ ቀጥሯት እንደ ቀረ ከሴትዬዋ እኳኋን ተረዳሁ። ወዲያው አብሬያት ለማደር ፈለግሁ። ለምን? ሰውነቴ ከሄለን ጋራ ለማደር አኮብኩቦ ነበር። ያኮበኩቦ ሁሉ መብረር አለበት። ሴትዬም ቀጥሯት የቀረውን ሰውዬ መበቀል ትፈልጋለች። ይህ የቀጠራት ሰውዬ የቀረው የመኪና አደጋ ገጥሞት ይሆናል። ግን በዕድሜ የገፋች ሴት በዚህ ሰዓት እንዲህ ዐይነት ምክንያት አይገለጥላትም። ከእርሷ የተሻለ ሴት አግኝቶ እንደ ቀረ ነው የሚታያት። ስለዚህ ገላዋ እንዳለፈበት ለማረጋገጥ

ከእኔ ጋራ አድራ ማላየት አለባት፤ አብረን አደርን።

«ነገሩን ያደረግነው ተጠንቅቀን ነው። ግን ሳልመረመር ከሄለን ጋራ መተኛት እንደሌለብኝ ተሰማኝ። ስለምወዳት ላጣት አልፈልገም። ስለምወዳት፣ ውጤቱን ሳላውቅ አብሬያት አልተኛም። ለምርመራ ደግሞ ደግሞ ሦስት ወር መጠበቅ አለብኝ። እንግዲህ ጥያቄው፣ ሦስት ወር ሙሉ የት ልጥፋ? ለሦስት ወር ለመስክ ሥራ ወጣሁ እንዳልል ሥራ የለኝም። ምን ወንጀል ብሠራ ነው ሦስት ወር ታስራ የምፈታው? ብዬ ጠየቅሁት። «ሰው ብትደበድብ ነው!» አለኝ። እዚያ ጥግ ላይ ከተቀመጡት ሰዎች አነስ ያለውን መርጨ በቴስታ ልበለው? አብርት የተቀመጠው ሰውዬ ምስክር ሊሆን ይችላል ብዬኮ ነው።»

«ሌላም አማራጭ አለህ?» አልሁት፤

«ምን አማራጭ?»

«አንደኛውን ሰውዬ በቴስታ ስትለው፣ ሌላው ጉያህ ላይ ይረገጥህና ሦስት ወር ሙሉ ሆስፒታል ትትኛለህ!» ዝም አለ። ዝም አልሁ። የለበሰው ሽሚዝ ክፋኛ መጨማደዱን ለመጀመርያ ጊዜ አስተዋልሁ።

በደከመ ድምፅ፣ «እማማ ገንዘብ መላክ ካቆመች ሁለት ወር ሆናት!» አለ፤

«ሻይ ላሠራልህ»

«ሻዩን ትተህ ላጭር ጊዜ ስማኝ። የሄለንን ዐይን የማዬው እንዴት ነው? ለሦስት ወር ያህል ወደ ሰማዩ ማረግ ብቻል እንዴት ጥሩ ነበር። ይኛሮ ነቢያት እና ጸድቃን ወደ ሰባተኛ ሰማይ ይወጡ ነበር። ግን በዚህ ዘመን ወደ ሰማይ መውጣት

ለምን ተረጎ?»

«አንድ . . . የሆነ ጊዜ ላይ ሊፍቱ ላይጠገሽ አልተረፈም!»
አልሁት።

ምዑዝ መሣት ጀመረ። ግቱ ሲሆን ታሪኩም አጠር አለቱ።

ምዕራፍ 11

የጊዜ ነገር ይገርመኛል። አዲስ አበባ ውስጥ ጊዜ በሣር በቅጠሉ ውስጥ አድፍጧል። በግድግዳ ላይ፣ በቴሌቭዥን ላይ፣ በሞባይል ላይ ላይቀር ሰዓት አለ። በመዲናይቱ የሰልክ ግንኙነት ከተዳከመ ወዲህ ሞባይል በሲም ካርድ የሚሠራ የኪስ ሰዓት ሆኗል። ልጅ እያለሁ እንዲህ ያለ ዕድል አልነበረም። ያኔ፣ ለመደባደብ ካልሆነ በቀር ሰዓት ልይ ብሎ የሸሚዙን እጅጌ የሚሰበሰብ ሰው በመንደራችን አልነበረም። ትዝ ይለኛል፣ ከሰኞ እስከ ዓርብ ማለፍ፣ «የገቢ ምንጫችን፣ ቡና ቡና» ብሎ የሚጀምር ጎበሬ ዝማሬ ከሬዲዮኑ ሆድ ሲወጣ፣ እማዬም ተማጅቷ ትወጣና፣ «ተነሥ፣ የትምህርት ሰዓት ደርሷል።» በማለት ከዕንቅልፌ ትቀሰቅሰኝ ነበር። ዘወትር ሰባት ሰዓት ላይ እኛ ቤት ቡና ይፈላል። እናም፣ የቡና ወቀጣ ድምፅ ከእኛ ቤት ሲወጣ መንደርተኞች ከቀኑ ሰባት ሰዓት እንደ ሆነ ያውቃሉ። የእኛ ቤት የቡና ሙቀጫ በአደባባይ ላይ እንደ ተተከለ የሕዝብ ሰዓት ነው። በሕይወቴ ለመጀመርያ ጊዜ ቡና የተጫወተው ሚና ጊዜን መጠቀም ነው።

ስለ ጊዜ እና ቡና-ይህንና የሞሰለውን በሐሳቤ ሳወጣና ሳወርድ፣ «ቡና እንደ ወረደ አምጣልኝ፤» የሚል የአንድ

ተስተናጋጅ ትእዛዝ አናጠበኝ።

እነሆ ዛሬም፣ በቤትሆሽን ካፌ ውስጥ ከቡና ማለቢያ ማሸኑ ፊት ለፊት ቆሜያለሁ። የካፌው የፊተኛው የመስተዋት በር ሲከፈት፣ መክሊት እና ፍቅረኛዋ አቶ ያን ተከታትለው ገቡ። አቶ ያን ለመክሊት ይዞላት የመጣውን የተጠቀለለ ሹራብ እና በዳመና ጊዜ ራሱን በራሱ የሚዘረጋ አውቶማቲክ ጃንጥላ አቀብሷት፣ ጉንጫን ስሞ ከተሰናበታት በኋላ ደጅ ላይ ወዳቆመው መኪና ተመለሰ። መክሊት የተሰጣትን ስጦታ አንጠልጥላ፣ በብዙ ፈገግታ እና ልበ መሰሉነት ካፌውን መሀል ለመሀል ሠንጥቃ ወደ መልበሻ ክፍል ገብታ ለጊዜው ከተሰወረች በኋላ ዩኒፎርሟን ለብሳ ተመለሰች።

የኋለኛው ክፍል በር ሲጠጥ ብሎ ሲከፈት ማቂጥ የተሳናቸው ሦስት የጀርመን ሴቶች ተከታትለው ገቡ። በነገራችን ላይ፣ «ማቂጥ የተሳናቸው» የሚለውን ሐረግ ከምዑዝ የተዋሰሁት ሲሆን? «ቂጥ ማውጣት የተሳናቸው» የሚል ትርጉም አዘጋጅ። የማዘል ነገር ከተነሣ ተከታትለው ከገቡት የጀርመን ሴቶች አንደኛ ዋ በጉዲፈቻ የተገኘ ጥቁር ሕፃን አዝላ ነበር። ሕፃኑ በፊት በኩል በመታዘሉ በጉዲፈቻ ከመወሰዱ በፊት ከሚያውቀው አስተዛዘል ስለተለየበት በፊቱ ላይ ግራ መጋባት ይታያል። ከኢትዮጵያውያን በተለየ ፈረንጆች ሕፃናትን እንደ ካንጋሮ በፊት በኩል ያዝላሉ።

አንድ ቀን ምዑዝ፣ «የአስተዛዘል አቅጣጫ፣ ወላጆች ለልጆቻቸው ያላቸውን አመለካከት ይገልጻል፤» ብሎ ነበር። «. . . ሕፃኑን በፊት በኩል ስታዝለው፣ ሕፃኑ አንድም፣ የመጭው ዘመን ሰው መሆኑን እየነገርኸው ነው። አንድም ከእኔ ይልቅ ለአንተ ቅድሚያ እሳጥሃለሁ ማለት ነው. . .» በመሀል መክሊት

አቋርጧው፣ «እንዳንተ አተረጓጎም ከሆነ ኢትዮጵያውያን እናቶች ልጆቻቸውን በጀርባቸው የሚያዝሉት፣ ከልጆቻቸው ራሳቸውን ስለሚያስቀድሙ ነው።» አለችው።

«አልወጣኝም!» አለ ምዑዝ፤ «ኢትዮጵያውያን እናቶች ልጆቻቸውን ከኋላ በኩል በጀርባቸው የሚያዝሉት፣ ከፊት ለመፍጨት እንዲያመቻቸው ነው።»

ወደ ካፌው ክፍል ልመለስ - ማቂጥ የተሳናቸው ጀርመኖች ከተቀመጡባቸው ሁለት ወንበሮች ቀጥሎ የተቀመጠ፣ ብልጭልጭ የለበሰ ተስተናጋጅ በክፍሉ ውስጥ ላሉ ሁሉ በሚሰማ ድምፅ ጮሀ ብሎ፡- «እባካችሁ አስተናጋጆች፣ ቴሌቪዥኑን የኢትዮጵያ ጣቢያ ላይ አድርጉልኝ፤ ያገሬን ቴሌቪዥኑን ካየሁ ዐሥር ዓመት ሆነኝ፤» በማለት ተናገረ።

የዚህ ተስተናጋጅ ዓላማ ዐሥር ዓመት ሙሉ ውጭ አገር ኖሮ መምጣቱን ከኋላው ተቀምጠው በርገር ለሚጎራርሱ ሴቶች ማሳወቅ ነው። ከጥቂት ሰከንዶች በኋላ የቴሌቪዥኑ ጣቢያ ሲቀየር፣ እሱ ቴሌቪዥኑን ትቶ፣ ቴሌቪዥኑን የከፈተችውን መክሊትን መመልከት ጀመረ። ባጋጣሚ፣ በኢትዮጵያ ቴሌቪዥን የልማት ፕሮግራም ላይ የሚከተለው ዜና እየታየ ነበር። «በአማራ ክልል እናርጅና እናውጋ ወረዳ በሚገኝ አንድ የገጠር ቀበሌ ውስጥ ከዳገት ላይ አዲስ ጅረት ስለ ፈለቀ፣ የቀበሌው ሊቀ መንግሥት ጅረቱን መርቀው ከፈቱ። የቀበሌው ሊቀ መንግሥት በጅረቱ ምረቃ ላይ ለተገኙት አርሶ አደሮች እንደ ተናገሩት፣ ባለፉት አምስት ዓመታት ውስጥ ብቻ ሦስት ጅረቶች መፍለቃቸውን አስታውሰው ይህም የመልካም አስተዳደር ውጤት መሆኑን ገልጸዋል።»

የፊተኛው በር አንደገና ተከፈተና፣ አብርሃም አረንጓዴ ማንቆርቆርያውን አንጠልጥሎ ከገባ በኋላ ወደ ጆሮዬ ተጠግቶ፡-
 «... ስማ! እኒህ ፈረንጆች ጎልማሳ ኢትዮጵያዊ በጉዲፈቻ መውሰድ ለምን አይጀምሩም?» በማለት እኔን ጠይቆ በራሱ ቀልድ ራሱ ሥቆ፣ ጎበጥ ጎበጥ እያለ በኋለኛው በር ወጣ። አብርሃም የቧንቧ ውኃ እጥረት ከተከሰተ ወዲህ በካፌያችን ውስጥ በእጅ አስታጣቢነት ለአጭር ጊዜ ተቀጥሮ ሲሠራ የነበረ ነው። አብርሃም በረጅም ቁመቱ አጎንብሶ ሲያስታጥብ ስለሚውል ተስተናጋጆች እጅ እንጂ ፊት ያላቸው አይመስለውም። አብርሃም አጎንብሶ ሲያስታጥብ ስለሚውል፣ ወገቡ ጎብጦ በመጀመርያ ደመወዙ የባሕር ከዘራ ለመግዛት ተገድዷል።

አንድ ቀን፣ «የቧንቧ ችግር ሲቃሰል ምን ሠርተህ ልትበላ ነው?» አልሁት፤

«እንጃባቱ፣ ምናልባት ከሕዝቡ እጅ ጋራ የተያያዘ ሌላ ሥራ እሠራ ይሆናል!»

«ምን ትሠራለህ?»

«ምናልባት በመዳፍ አንባቢነት እተዳደር ይሆናል!»

ከኋለኛው በር አንዲት ሴትዮ፣ በቀሚሷ ሥር የውስጥ ሱሪዋን ወደ ነበረበት እየመለሰች ከገባች በኋላ፣ «ሽንት ቤቱ ችግር አለበት!» አለች።

«ምንድን ነው ችግሩ፣ እትዬ?»

«ጥሩ፣ ችግሩ ምን መሰለህ? በመጸዳጃ ቤቱ በር ላይ የወንድ/

የሴት የሚል ምልክትም ሆነ ጽሑፍ ስለሌለው የትኛው የወንድ፣ የትኛው የሴት መሆኑን ለማወቅ ያስቸግራል።»

«እትዬ፣ በደንብ አላስተዋሉት እንደሆን እንጂ የወንድን ሽንት ቤት ከሴቱ የሚለዩበት ሌላ ዘዴ ነበረልዎት!»

«የምን ዘዴ?»

«ወደ ሽንት ቤቱ ሄደው በሩን ሲያንኳኩት ሰው አለ ብሎ የሚመልስልዎት ድምፅ ጎርፍና ከሆነ ሽንት ቤቱ የወንዶች ነው ማለት ነው።»

በዚህ ዐይነት ሁሉንም ተስተናጋጅ በትሕትና እና በዘዴ እንደ ዓመሉ ስመልስ ቆይቼ ደከመኝና ቁጭ አልሁ። መክሊት እየተፍለቀለቀች መጥታ አጠገቤ ተቀመጠችና ለማውራት አፏን አቀባለሽ። ስለ አዲሱ ፍቅረኛዋ ስለ አቶ ያንማውራት ከጀመረች ለማንጸጸርያ የቀድሞው ፍቅረኛዋ እና የቀድሞው የብሔራዊ ቡድን በረኛ ሳሚ መነሣቱ አይቀርም።

«ይገርምሃል» ብላ ጀመረች፣ «... ያንደስ የሚለኝ ዋናው ነገሩ ገጽሕናው ነው። በጣም ጽ. . . ድት ያለ ነው። የገላው መዓዛ ደስ ስለሚለኝ፣ በቃ ምን ልበልህ ምግብ ዘልቶ ሽቶ የሚጠጣ ነው የሚመስለኝ። ሳሚዬ ግን ራሱን ለመከባከብ ያን ያህል ግድ አልነበረውም። ኳስ ካቆመ ከሁለት ወር በኋላ እንኳ በፀገሩ ውስጥ የኳስ ሜዳ ሣር አግኝቼበታለሁ።... በተለይ አሪፍ ሽታን ከመጥፎ ሽታ ለመለየት በጣም ፈጣን ነኝ። አዲስ አበባ ውስጥ አፍንጫ የሚያገለግለው ለመነጻር ማስቀመጫ ነው፤ ያለው ማን ነበር? ምዕዝ መሰለኝ! ይህ አባባል እኔን አይመለከትም። ከሳሚዬ ጋራ እንዴት እንደ ተዋወቅን ነግራህ

የለ?»

ነግራኛለች፤ ከዕለታት አንድ ቀን ተፈሪ መኮንን በሚገኘው አሮጌ ፌርማታ ላይ ቆማ ወደ ቤቷ የሚወስዳትን አውቶብስ ትጠባበቃለች። አውቶብሱ እስኪመጣ ድረስ አነጻጽረውን በማሸተት ጊዜዋን ለማሳለፍ ፈለገች። ፌርማታው፣ ከጠጣር ፈስ የተገነባ ይመስል በጣም እንደሚከረፋ አስተዋለች። ይህ ቦታ የአውቶብስ ማቆሚያ ከመሆኑ በፊት የጎርፍ ማቆሚያ እንደ ነበር አጠገቧ የቆሙ በዕድሜ የገፉ ተሳፋሪ ነገሯት።

ጠረኑ እየባሰበት ሲመጣ፣ መክሊት ከጠረኑ ለማምለጥ ባልጠበቀችው አውቶብስ ውስጥ ተንደርድራ ገባች። በአውቶብሱ ውስጥ መቀመጫ ስላልነበረ፣ ምሰሶውን አጥብቃ ይዛ ቆመች። ካጠገቧ፣ የወደፊት ፍቅረኛዋ ሳሚ ቁጭ ብሏል። «እዚጋ ተቀመጭ!» አለና የወንበሩን ትራፊ ጋበዛት፤ የወንበሩ ትራፊ ስላልበቃት በክፊል ጭኑ ላይ ለመቀመጥ ተገደደች።

«ሳሚዬ መውረድ የፈለገው ስታድየም ነበር! ግን በቃ እኔን ከጭኑ ላለማውረድ እስከ መጨረሻው ፌርማታ ድረስ ሄደሁ። በዚህች አጋጣሚ ተዋወቅን፤ ፍቅረኛዎችም ሆንን። ታዲያ ብዙ ጊዜ ስለ አዲስ አበባ ጽዳት ሲነሣ ሳሚ፡- ተይው በካሽ፣ አዲስ አበባ ገደብ ብትሆን ኖሮ እኔ እና አንቺ አንገናኝም ነበር።» ይለኛል።

ከጀርመን የመጣው ተስተናጋጅ ወቅ እንድታመጣለት ስለ ጠየቃት አስተናግዳው ተመሰሰች። «አየኸው?» አለችኝ አንገቷ ላይ ያለውን ሐብል እያስገበገበችኝ፡- «...ያን ነው ትላንት ሰርፕራይዝ ያደረገኝ። አበሻ ቢሆን ይህን የሚያደርግ ይመስልሃል? የአበሻ ወንድ ከመርዶ በቀር ምን ሰርፕራይዝ ያውቃል? አሁን

ሳሚ በብዙ ነገር ክፉ ሰው አልነበረም፤ ግን በቃ ሰርፕራይዝ ምናምን አይገባውም፤ ...ያልደቱ ቀን ያደረገውን ነግራሃለሁ?»

ነገሩ እንዲህ ነው።

አንድ ቀን የፍቅረኛዋን የሠላሳኛ ዓመት በዓል በማስመልከት መክሊት እና ተዋናይ ወንድሟ ሲያስገርሙት ፈለጉ። ቀን ቤት ሲያጸዱ ዋሉ፣ ከክ በስሙ አስጋገሩ፣ ከዚያ ሦስት ሻማ ገዙ(አንዱ ሻማ ዐሥር ዓመት ይወክላል)፤ ምሽት ላይ ሳሚ በሩን ከፍቶ ገባ። መክሊት እ. . . ቅፍ አደረገችውና፣ «እስኪ ጎበዝ ከሆንክ ይህን ጥያቄ መልስ፤ የዛሬውን ቀን ከሌሎች ቀኖች የሚለየው ምንድን ነው?» አለችው። ሳሚ ፈገግ ብሎ ዙሪያ ገባውን ከቃኝ በጎላ ዐይኖቹ ሻማዎቹ ላይ ሲያርፉ፣ «ok, ዛሬ መብራት ተረኛ ነን!» አለ።

«እና ይህ ዐይነቱ ልጅ ከእኔ ጋራ ባይቀጥል ይደንቃል?»

ወዲያው ንግግሯ ተቋረጠ። ሰማዩ ላይ ሳይሆን ዛፎች ላይ አድፍጦ የቆየ የሚመስል ድንገተኛ ዝናም መውረድ ጀመረ። ምንጫቸው ያልታወቀ፣ ቡቱቷም ከሊታ ሕፃናት ሎተሪ አሟሪዎች እና ፓርኪንግ የሚሠሩ ሴቶች በካፌው በረንዳ ላይ ተጠራቀሙ። የሚበሉ፣ የሚጠጡ፣ የሚያፈቅሩ እና የሚያጠኑ ተስተናጋጆች ካፌው ውስጥ ቁጭ ብለዋል። በረንዳው ላይ የሚተክዙ እና የሚያዛጉ ድሆች ቆመዋል። በተስተናጋጆች እና ከዝናም በሽሹ ድሆች መካከል ከውኃ የጠራ የመስተዋት ግድግዳ ቆሟል። በድሆች እና በሀብታሞች መካከል ያለውን ርቀት የሚያጠበው ብቸኛ ጎይል ዝናም እንደ ሆነ ገባኝ።

ምሳሌ 12

- ዝናሙ እየሣሣ ሲመጣ በክፍሉ ውስጥ ታግቶ የቆየው የተስተናጋጅ ድምር ድምፅ ተሰቀቀ። እንደ ወፍ ጉባኤ የተደበላለቀው ሕምሕምታ ቀስ በቀስ እየጠራ መጣ። ተባራሪ የወሬ ግንጣዮች ይሰሙኝ ጀመር።
- ቦምቦሊኗቸው በጣም አሪፍ ነው፤
- «የቦምብ ፍንዳታ ደረሰ!» የሚባለው እውነት ነው?
- እውነቱን ነው የምልሽክ አገሪቱ ያለችበት ሁኔታ ተስፋ አስቆራጭ ነው።
- እኔኮ ያዘዝሁት ተቆራጭ ነው።
- ቪ ሐይሲን ዚ?

ኢህ ሐይሲን? ሐሰን!

በቅርቡ የተቀጠረው አዲሱ አስተናጋጅ አባተ ማስተናገድ ብርቅ ሆኖበት ከጠረጴዛ ጠረጴዛ ይሯሯጣል። ተስተናጋጁ ጠጥቶ ሳይጨርስ አባተ የቡና ብርጭቆውን ያነሣል፤

«እረ ገና ነኝ!» ሲባል «ላሙቅልም ብዬ ነው፤» ብሎ ይመልሳል። ከሽንት ቤት የተመለሰ ተስተናጋጅ ርጥብ እጁን ሲያራግፍ ካየ፣ «ምግቡ እንዴት ነበር?» ብሎ ይጠይቃል። ደግሞ

ከተቀጠረበት ቀን አንሥቶ እስከ አሁን ፈገግታው አልተከደነም። እንዲህ ዐይነቱ ቆሞ ቀር ፈገግታ በድግምት እንጂ በደስታ የሚገኝ አይመስለኝም። አሁን የሆነ ሰውዬ ሲገባ ተንደርድር ሄዶ፣ «ምን ላምጣልህ?» አለው። ተስተናጋጁ ጭቁን ፈገግታ እያሳየ፣ «ዐሥር ደቂቃ ልቆይ?» አለ። እንግዲህ ከብዙ ዓመታት የአስተናጋጅነት ልምዴ እንደተገነዘብሁት አንድ ተስተናጋጅ፣ «ዐሥር ደቂቃ ልቆይ!» ካለ ኪሱ የነጠፈ ችስታ(ኪሶ በራ) ነው። ወደ ካፌው የመጣው ዝናም ለማባራት ወይም መሄጃ ስለሌለው ነው። አባተ ግን ይህ አይገባውም። የግድግዳ ሰዓቱን እና ሰውዬውን እያፈራረቀ ሲመለከት ከቆየ በኋላ፣ «ዐሥር ደቂቃ ሞልቷል ምን ላምጣልህ?» ብሎ ድርቅ ይላል።

ከጥቂት ደቂቆች በኋላ ካፌያችን ካለበት ሕንፃ ሰባተኛ ቆጥ ላይ የሚሠራ የሕግ አማካሪ፣ «አምቦ ውኃ ይምጣልኝ!» ብሎ በስልክ አዘዘ። እውነት ለመናገር ሰባተኛው ቆጥ ላይ የተቀመጠ ሰው ለሰማዩ ስለሚቀርብ ከደመናው ጠልቆ ቢጠጣ ይቀለዋል። መክሊት፣ «ሰውዬው እኔን ስለሚያስቸግረኝ አንተ አስተናግደው!» አለችኝ። እሺ፣ ከማለቴ ተጸጸትሁ። ከጥቂት ደቂቃዎች በፊት መብራት ስለ ጠፋ የዕርገት ማሽኑ(ሊፍቱ) መሥራት አቁሞ ነበር። ስለዚህ በአንድ እጅ አምቦ ውኃውን ይገባ፣ በሌላ እጅ የመውጣጫውን ድጋፍ ተመርኩገዬ በየርምጃው እንደ ታነቀ ሰው በጭንቅ እየተነፈስሁ እወጣ ጀመር። ይህን ፎቅ የሠራው ሰውዬ በሕይወት ካለ ዕድሜው ይጠር! በሕይወት ከሌለ ዘላለሙ ይጠር! ተጨማሪ ርግማን ለሚውረድ ፈልጌ ነበር፣ ግን ከአምስተኛው ፎቅ በኋላ እንኳን መርገም ማሰብ ተሳነኝ። ሰባተኛው ቆጥ ላይ ደርሼ የሕግ አማካሪውን ቢሮ ሳንኳኳ «ግቢ» ተባልሁ። ይሁን እንጂ የሕግ አማካሪው መክሊት እንዳልሆንሁ ሲያይ ተሰላጭቶ የአምጥ ውኃው ማክፈቻ ስላረጀ ቀይረህ ተመለስ

ብሎ አዘዘኝ። እንደገና ወርዶ መመለስን ሳስብ በቢሮው መስኮት ወደ ውጭ ተወርወር ተወርወር የሚል ሐሳብ መጣብኝ። ለካ እንዳንድ ወጣቶች ራሳቸውን ከሰባተኛ ፎቅ የሚወረውሩት ወደው አይደለም፤ ለመውረድ ስለሚቀል ነው።

በዚህ ዐይነት «አምቦ ውኃ ቅዳ፣ አምቦ ውኃ መልስ» ስዳፋ ቆይቼ ላቤን ከግንዛሬ ላይ እያለብሁ ወደ ነበርሁበት ቦታ ስመለስ መክሊት ከነበረችበት ቦታ ንቅንቅ ሳትል ቅድም ለኔ የጀመረችልኝን ወሬ ለራሷ ስትጨርስ አገኘኋት።

«ዝም ብሎ ቁጭ ማለት ያዋጣሻል?» አልጋት።

«ምነው እንዳልባረር ፈራህ?» ስትል ጀመረች። «ካልክስ የምባረርበትን ሰብብ እየፈለግሁ ነው። ይኸውልህ እንግዲህ፤ በልቤ የያዝሁትን ምስጢር ልታዘረግሬኝ ነው። ያን የሆነ ፕሮላስ ጀምሮልኛል፤ ከሦስት ወር በኋላ ይዞኝ እ... ልም ወደ ጀርመን። እንዲህ ያለውን ቁም ነገር ዛሬ ማን ያውቀዋል?.. ለነገሩ ገና ከጀምሮ ለቁም ነገር አንደሚፈልገኝ ዐውቀው ነበር። ያኔ እንደተገናኘኝ ን ራት ጋበዘኝና እኔን ለማስደሰት እንጀራ በላ። እንጀራ ሲቆርስ ብታየው በሣቅ ይገድልሃል። መቼም እንጀራ ይቧጥጣል እንጂ እንጀራ ይቆርሳል አይባልም። ያን ቀን ታም አደረ። በመታመሙ ባዘገም የእኔን ባህል ለማክበር፤ እኔን ለማስደሰት ሲል እንጀራ በልቶ ስለ ታመመ ደስ አለኝ። የሚያፈቅረኝ ሰው አይውት እንጂ ለእኔ ብሎ፣ ትንሽ ቢሠቃይ ምን ችግር አለው?»

ዝናም ለማባራት በረንዳ ላይ ችፍግ ብለው ቁመው የነበሩት ድሆች የቡትቶ ጠረናቸውን እና ትዝታቸውን ትተው እየተንጠባጠቡ ሲሄዱ፤ ከመካከላቸው አንድ ትንሽ ልጅ ቀርቶ፤ በሩን በዝግታ ከፍቶ ከገባ በኋላ፤ «ጎዳና ነው ቤቴ፤...» ብሎ

ጀምሮ፤ «ጥለውኝ ሞተዋል፤ እናት እና አባቴ!» ብሎ ከማጠናቀቁ በፊት አባተ ደርሶ እጅጌውን ይዞ ወደ በሩ ጎተተው። ይሁን እንጂ አንዲት የቋንቋ ተማሪ ሴትቶ ከወንበሯ ብድግ ብላ በአባተ ጆሮ የሆነ ነገር ስታንሸካሸክ አባተም ራሱን ሲያነቃንቅ አየሁት። ከዚያ አባተ ልጁን ብቸኛ ወንበር ላይ ጎልቶት ወደ ጓዳ ገባ። ልጁ እንደ ተጋበዘ እንጂ ምን እንደተጋበዘ ስላለውቀ በጉጉት ወደ ጓዳው በር ይመለከት ጀመር። ከጥቂት ደቂቃዎች በኋላ አባተ በቲማቲም የተጠበሰ ሥጋ ይዞ ከወጣ በኋላ በልጁ አቅጣጫ መጥቶ፤ መጥቶ፤ መጥቶ ከልጁ በኋላ በተቀመጠ ተስተናጋጅ ጠረጴዛ ላይ አስቀመጠው። ልጁ ምራቁን ሲወጥ ጉሮሮው እንደ ቴርምሜትር ከፍ ዝቅ ስትል ዐየሁ። አባተ እንደ ገና ወደ ጓዳ ገብቶ ሲወጣ ሻይ እና ጥቂት የተቆረሰለት ዳቦ በትሪ ይዟል። ልጁ ዳቦውን እና ሻዩን ሲያይ «ይለፈኝ» በሚል ዐይነት ጣራ ጣራውን መመልከት ጀመረ። አባተ ግን አላለፈውም። የያዘውን ሳኬን ጠረጴዛው እስኪርድ ድረስ ከፊቱ አስቀምጦለት ሄደ።

ልጁ የቀረበለትን መብላት ሲጀምር ከላይ እስከ ታች ገመገምሁት። «የጥበብ መጀመርያው እግዚአብሔርን መፍራት ነው!» የሚል ጥቅስ የተጻፈበት፤ ለዐዋቂ የሚሆን ቲ-ሸርት ሰብሶ ነበር። በርግጥ በጥቅሱ ላይ ያለው፤ «እግዚአ» የሚለው ቃል በእድፍ ስለ ተዋጠ፤ «የጥበብ መጀመርያ... ብሔርን መፍራት ነው!» የሚለው ጽሑፍ ብቻ ይታያል።

አጠገቤ የተቀመጠችው መክሊት ወሬዋን ቀጠለች። «ከያን ጋራ ወደ ጀርመን ልበር ጥቂት ቀን ሲቀረኝ ለሳሚ ምርር ያለ ደብዳቤ እጽፍለታለሁ፤ ለነገሩ በካሴት ቀርጬ ካልላክሁለት በቀር ደብዳቤዬን አያነበውም። ንባብ ደመኛው ነው። ግንክ ከሚያነቡ ሰዎች የበለጠ ጭንቅላት ነበረው። እንደ ቀን፣ ሳሚዬ የስፖርት

ጋዜጣ እንኳ አታነብም? ብዬ ጠየቅሁት። የመሰሰልኝ መልስ እስከ ሞቴ አይረሳኝም። ምን አለኝ መሰለህ፣ <... ዐይኔን ለዐይን ባንክ ለመስጠት ቃል ገብቻለሁ፤ የማላነበው ዐይኔን ለመጭው ትውልድ መቆጠብ ስላለብኝ ነው፤> አለኝ - አራፍ አይደል?»

አሁን ግን ሁሉም አልፏል። አዲስ ሕይወት ውስጥ ገብቻለሁ። ሳሚ ይህን እንዲያውቅልኝ አፈልጋለሁ። ነገ ለመጨረሻ ጊዜ አገኝ ዋለሁ። እኔጋ ያሉትን ሦስት የልጅነት ፎቶዎቹን እንድመልስለት ይፈልጋል። ለነገሩ ፎቶዎች ሰበብ ሆኑ እንጂ እኔን ለማየት ነው ፍላጎቱ፤ የዛሬ ወር ገደማ ፎቶውን ልሰጠው ተቀጣጥረን ተገናኝን። ግማሽ ቀን ሙሉ ስናወራ ከቆዩን በኋላ ፎቶውን ሳይጠይቀኝ ሄደ። እኔም ረስቼው አላነሣሁበትም። አሁን እንደገና «አምጪ» ብሎ ደወለልኝ... ምን አስተያየት አለህ?»

«በሕፃንነቱ የተነሣው ሦስት ፎቶ ካለው በእውነቱ ዕድለኛ ሰው ነው፤» አለሁ።

«እንዴት?»

«እኔ ሕፃን በነበርሁበት ጊዜ ፎቶግራፍ መነሣት በጣም ከባድ ነበር። እንዲያውም ከዚህ በፊት እንደገለጽሁት፣ በእኛ መንደር ፎቶ ከተነሡት ይልቅ ሞተው የተነሡ ይበዙ ነበር። በተለይ ፎቶ ለብቻ መነሣት እና ጉርድ ፎቶ መነሣት ፎቶውን እንደ ማባከን ይቆጠራል። ካሜራ ያሻገ ጋራ የመገናኘት አጋጣሚ ያለው ሰውዬ፣ ዘመድ እንኳን ቢያጣ ከጠመንጃው እና ከውሻው ጋራ አብሮ ይነሣ ነበር። ትዝ ይለኛል የሦስተኛ ክፍል ተማሪ ሳለሁ፣ የትምህርት ቤታችን የመዝገብ ቤት ሐላፊ፣ «የወላጅህን ጉርድ ፎቶግራፍ አምጣ፤» ሲለኝ የእንጀራ አባቴ በቁም የተነሣውን ፎቶ ከወገቡ በላይ በመቀስ ቆርጬ ወስጃለሁ። ከእኛ

ቤት ትንሽ ፈንጠር ብለው የሚኖሩ አንድ የሀብታም ቤተሰብ አባላት በሁለት ዓመት አንዴ ፎቶ ይነሡ ነበር። ታዲያ አንድ ቀን ፎቶ አንሺው ካሜራውን ሲያቀባብል፣ በፎቶ ተነሺዎች ጀርባ የማልፍ አስመስዬ እግራን እያዘገየሁ ተራመድሁና አብሬ ፎቶ ተነሣሁ። ከጥቂት ጊዜ በኋላ ባለቤትዬዎ ለእንግዳ የፎቶ አልበም ሲያስገብኝ፣ «ይህ ባለቤቴ ነው፤ ይህ ልጄ ነው፤ ይህ ደግሞ በስሕተት የገባ የጎረቤት ልጅ ተረከዝ ነው፤» ብለው ያሳያሉ።

ሌላ ጊዜ ደግሞ የፋፋ ዱቄት ፋብሪካ ለፖስተር የሚሆን የሕፃን ምስል ፈልጎ እኛ ሰፈር ሲመጣ ዐይኑን በእኔ ላይ ጣለ።»

«በጣም ወፍራም ሕፃን ነበርህ ማለት ነው?» አለኝኝ መክሊት፤

«ወይ ወፍራም! በርግጥ ፋፋ የዱቄት ፋብሪካ ለፖስተር የሚመርጣቸው ሕፃናት ወፍራም ርቸው። በአንድ ወቅት ላይ ግን ለለውጥ ያህል ቀጭን ሕፃን ተፈለገ።»

«እሺ!»

«ከዚያ እኔን አነሡኝና ፖስተሩ ላይ በምስሉ ሥር፣ «ፋፋ ያልተመገበ ሕፃን ይህን ይመስላል» ብለው ጻፉበት።»

«ውይ የኔ ጌታ!!» አለኝና መክሊት ጉንጨቴን ሳመችኝ። በጣም ስለ ተደሰትሁ በረንዳው ላይ ጭጥጭ ቀና ብዬ ከከብ፣ ዝቅ ብዬ ዐደይ ባይኔ ፈለግሁ። ይሁን እንጂ ይህ ስሜት አልቀጠለም።

ከካፌው በረንዳ ፈንጠርጠር ብለው ከቆሙት መኪኖች መካከል ጭንቅላቷን የሸሸገች ዔጢ የምትመስል ሾልስ በጥሩንባ

ጠራችኝ። ስሄድ በቮልሱ ውስጥ ያለው ሰውዬ ወተት እንዳመጣለት አዘዘኝ። የመክሊትን ነገር እያሰብሁ ስለነበር የባለቤቱን መልክ በቅጡ አላስተዋልሁትም። ለምልክት የያዘሁት ቮልሷን ነው። ይሁን እንጂ ወተቱን ይገጥሰኛል ሌሎች ሁለት ነጭ ቮልሶች በተርታ ተሰልፈው ቆመዋል። በቮልሶቹ ፊት ለፊት ለጥቂት ደቂቃ ግራ ተጋብቼ ቆምሁ። ከሦስቱ ባለቤቶች መሀል ወተት ያዘዘኝን እንዴት ልለዩው? ከጥቂት ደቂቃ በኋላ ግን መላ መጣልኝ። ከሦስቱ ባለቤቶች መሀል ጥጃ የሚመስለውን መርጫ ሄድሁና ወተቱን አቀበልሁት።

ምሳሌ 13

የዝንብ ሠራዊት መበርከቱን ሳይ ግንቦት መግባቱን ዐወቅሁ - ግንቦት የዝንብ ቀፎ! መስከረም የመስቀል ወፍን ሲወልድ ዐይቶ እርሱ ዝንብን ይፈለፍላል። አንዳንድ ባህላዊ ምግብ ቤቶች ግንቦት ሲገባ ለተመጋቢዎች ከቢላዎ እና ከሹካ ጋራ ጭራ ያድላሉ(ዝንብ እጅግ በሚበዛባቸው ራስቶራንቶች ደንበኞች አገባር ስብሰው ይበላሉ)። እዚህ ላይ የሥነ ፍጥረት ምስጢር ብልጭ አለልኝ። ዝንብን በላብራቶሪ ውስጥ የፈጠሩት ጭራ ነጋዴዎች ሳይሆኑ አይቀሩም።

አየመሽ ነው። ከጎሄ አማተሩ አስተናጋጅ አባተ ቢላዎውን እና ሹካውን አስተባብሮ ጥዛው ላይ አቀርቅሯል። ፊቱ ላይ ያለውን እንደ አለት የጠነከረ ተመሥጦ እና የለበሰውን ጋዎን አስተባብረህ ስታዩው ቀዶ ሕክምና የሚያደርግ እንጂ የሚበላ አይመስልም። መክሊት አጠገቡ ቁጭ ብለ፣ አገጫን በእጁ አስደግፋ ትተክዛለች! ማካሮኒዋን አልነካችውም። ወሬ ለመጀመር እንደ ፈለገች በለ ገባኝ ከሐሳቤ ላለመደናቀፍ ፊቱን አዞርሁ።

ወደ አባተ ዞረችና፣ «ፍቅር ጅዞህ ያውቃል?» አለችው።

«አዎ!» አለ እንዳቀረቀረ።

«ምግብ የሚከለክል ፍቅር ይዞ ያውቃል?»

«የምግብ ዐይነት ይወስነዋል፣ እንግዲህ!»

እነሱ እንዲህ ሲያወሩ እኔ ስለ ዝንብ ማሰቤን ቀጥያለሁ። የሦስተኛ ክፍል «የሳይንስ እና ሕይወት» ማስተማርያ መጽሐፍ ላይ የዝንብ ዕድሜ ከሁለት ሳምንት እንደማይበልጥ ማንበቤ ትዝ አለኝ። ይህቺም ዕድሜ ሆኖ ነጻነቱን እንነፍገዋለን! በበኩሉ እንኳን በወተቱ በሕይወቱ ቢገባ አልፈርድበትም።

እየመሽ ስለሆነ ካፌ ውስጥ ጥቂት ተስተናጋጆች ቀርተዋል። ከፊት ለፊት በሰልፍ ከተደረገሩት አግዳሚ ወንበዮች በአንዱ ላይ ክብ ፊት ያላት የቋንቋ ተማሪ ተቀምጣ ግድግዳውን በዝምታ ትመለከታለች። በግራ ጆርዋ ላይ የዐደይ አበባ ቅርጽ ያለው ጌጥ አንጠልጥላለች። ከጌጡ ከፍ ብሎ ብዙ የዘመኑ ሴቶች እንደሚያደርጉት የአይፖድ ማዳመጫ ሰክታለች። የጆር ጌጡ፣ ተመልካች መጥሪያ፣ አይፖዱ ደግሞ ማባረርያ ነው። መክሊት እንደ ነገረችን ሴቶች ጆሯቸው ላይ አይፖድ የሚሰክት በሙዚቃ ለመዝናናት ወይም ፋሽን ለመከተል ሳይሆን የወንዶችን ስርጎ ገብ ንግግር ለመከላከል ነው።

ይህን ዐውቆ ሳይሆን አይቀርም፣ ከልጅቱ አጠገብ በስተግራ እንደ ጎረምሳ በማመንታት ዐይነት በግማሽ ቂጡ ተቀምጦ ሰረቅ እያደረገ ያያታል። ጎረምሳው የተራቆተ ቀኝ ክንዱን በልጅቷ ትከሻ አንጸር በወንበፍ መደገፊያ ላይ አጋድሞታል። የክንዱ አቀማመጥ ልጅቱን ለማቀፍ ያለውን ምኞት ያሳብቅበታል። በምኞት እና በእውኑ መካከል ያለው ርቀት በወንበፍ መደገፊያ

እና በልጅቱ ትከሻ መካከል ካለው ርቀት ጋራ አኩል ነው።

በነገራችን ላይ ጎረምሳው እንደ አቅሙ ለማጌጥ ስለ ፈለገ በስፖርት ባልዳቢ ቀጭን ክንዱ ላይ ግማሽ ልብ ተነቅሏል። ይህን የግማሽ ልብ ንቅሳት ሥራ የፈታ ሐያሲ የምን «ትእምርት»/ ሲምቦል/ ነው? ብሎ ይመራመር ይሆናል። የምንም «ሲምቦል» አይደለም። የንቅሳት ባለሞያው ግማሽ ልብ የነቀሰበት ምክንያት የጎረምሳው ቀጭን ክንድ ሙሉ ልብ ለመንቀሰ የሚበቃ ቦታ ስለሌለው ነው! አለቀ።

አለፍ ብሎ፣ አንዲት ደርባባ ሴት ሕፃን ልጅ ታቅፋ ተቀምጣለች። ድገት ትልቅ ጡቷን በካናቴራዋ የግርጌ ጠርዝ በኩል አውጥታ ልጅዋን ማጥባት ጀመረች። አእምሮዋ ሕፃኑን ከፍራሙ ገፍትሮ አውጥቶ ሴትዋዋን እና የተጋለጠ ጡቷን ብቻ ያሳየች ጀመር። ከጥቂት ደቂቃ በኋላ ሴትዋዋ በአስተያየቱ አፍራ አገገቷን ትደፋለች ብዬ ጠብቄ ነበር። ወይ ፍንክቸ! እናትነት ለሴቶች ከሚሰጣቸው መብቶች አንዱ ጡትን ባደባባይ መግለጥ ነው። ይገርማል! ወር ባልሞላ ጊዜ ውስጥ ዝንብን የሚያስረጅ አምላክ! በዘጠኝ ወር ጊዜ ውስጥ ጡትን ከውበት ወደ መብልነት ያሽጋግራል።

አራተኛው፣ ተስተናጋጅ ሳይሆን ተስፈኛ ነው። በቅርቡ ካፊያችንን ማዘውተር የጀመረ የቀድሞ ሠራዊት አባል ነው። «በችግር ምክንያት አብዶ ጨርቁን ጥሎ ዐይተነዋል!» የሚሉ ለሦች ገጥመውኛል! ተሳክተዋል። በችግር ምክንያት እንደ ልብሰ ብቻ ስለሌለው፣ ልብሱ ታጥቦ አስኪደርቅ ራቁቱን ዞር ዞር ሲል ዐይተውት ይሆናል እንጂ አላበደም። አሁን ጥግ ላይ ቁጭ ብሎ መክሊትን ባይን ይከታተላታል። ካፌው ከመዘጋቱ በፊት ብቅ

ሲል፣ ከደንበኞቹ የተረፈውን ምግብ ትሰጠዋለች። ይህን ስታደርግ ግን የመጽዋችንን ጠባይ አይታይባትም። «ሻለቃ!... ስለ ጦር ሜዳ ትንሽ አጫውተንና ራትህን ትበላለህ!» ትለዋለች። የሚሰጠው ፍርፋሪ እንደ ምጽዋት ሳይሆን በተራኪነቱ የሚከፈለው ደመወዝ አድርጎ እንዲቆጥረው ያመጣችው መላ ነው።

በበኩሉ እንዲህ ዐይነቱን መላ፣ ክብርን በመርፌ እንደ መውጋት እቆጥረዋለሁ። መላውን ለመጀመርያ ጊዜ ያስተዋወቀን ምዑዝ ነው። ባንድ አጋጣሚ አብረን ስንሸራሸር አራት ኪሎ መንገድ ዳር እንድ ጎልማሳ ነጻይ ቅዱስ ጊዮርጊስ ደራሱን ሲገድል የሚያሳይ ሥዕል እግሩ ሥር ዘርግቶ ምጽዋት ሲጠባበቅ ተመለከትነው። ምዑዝ አገንብሶ ለጥቂት ደቂቃ ያህል ካተኮረበት በኋላ፣ «ለምነህ በቀን ስንት ብር ታገኛለህ?» ሲል ጠየቀው። ነጻይ ትንሽ በተደናገረ አንደበት «ዐሥር ብር» ሲል መለሰ።

«አንደዚህ ከሆነ የጊዮርጊስን ሥዕል በዐሥር ብር ሽጥልኝ። ዛሬ እንኳ ሠርጅ አገኘሁ ብለህ ደስ ይበልህ!» አለ ምዑዝ። ነጻይ ያልጠበቀው ነገር ስለሆነበት እምቢ ለማለት አልቻለም።

አሁን እንግዲህ በተመሳሳይ ሚና መክሊት፣ «ሻለቃ! የጦርነቱን ተጋድሎ አጫውተንና ራትህን ትበላለህ!» ብለ በድጋሚ ጋበዘችው።

«አዩ! አገራችን የተሸነፈችበት ጦርነት ምን ያደርግላችኋል? ቢቀር ይሻላል!» አለ ተሰፊኛው፣ አላግደረገረችውም፣ የራሷን ወሬ ለመጀመር ማቆብቆብ ስትጀመር፣ «የግድ አጫውተን የምትሉ ከሆነ ግን የጉና ተራራን ለማስለቀቅ የተደረገውን ተጋድሎ አጫውታችኋለሁ!» አለ ጮህ ብሎ። ወንጌራችንን ስንን ከቡብነው።

«የጉና ተራራ ከባሕር ጠለል በላይ አምስት ሺሕ ጫማ ከፍታ ያለው ተራራ ነው!» ሲል ጀመረ።

«በስንት ቁጥር ጫማ ተለክቶ ነው?» አለና አባተ አቋረጠው።

አቤት አባተ፣ ወሬ ማደናቀፍ ሲወድ!! ባለፈው የመክሊት ፍቅረኛ አቶ ያን፣ «የምኖርበት ከተማ ከበርሊን መቶ ኪሎ ሜትር ይርቃል!» ብሎ ሲናገር አባተ ጥልቅ አለና፣ «መቶ ኪሎ ሜትር በኛ ስንት ይሆናል?» ብሎ ጠየቀ። በጥሬ ብወለውለው ደስ ይለኝ ነበር። መክሊት ግን ሕፃን ልጅ እንደምታስጠና ሁሉ፣ «የእነሱ መቶ ኪሎ ሜትር በኛም ያው መቶ ነው!» አለችው።

«የዋጋው ግሽበት ያልነካው ኪሎ ሜትርን ብቻ ነው ማለት ነው?» አለት ትረውን ይዞ እየሄደ። ለማገኛውም የቀድሞ ሠራዊት አባል የሆነው ሻለቃ የተረከውን ገድል ከዚህ ቀጥሎ አቀርባለሁ።

* * *

«... በ1980 ዓ.ም ባሕር ዳር ከተማ ሠፍሮ የነበረውን ሃያ አንደኛ ሜካናይዝድ ጦር እየመራሁ ወደ ሰሜን ጉዞ ጀመርሁ፤ ደብረ ታቦር ከተማ ስንደርስ የውኃ ኮዳ ለመግዛት ጥቂት መኮንኖችን አስከትሎ ወደ ገበያ ሄድሁ። ከገበያው ስወጣ ግን የሬዲዮ መገናኛዬን ከኪሴ አጣሁት። እግዚር ያሳያችሁ፣ ያለመገናኛ ሬዲዮ ጠላት የሚገኝበትን ወረዳ ማወቅ እንደማይቻል ስለ ተረዳሁ ተሸበርሁ። ቢጨንቀኝ በሬዲዮ መገናኛ ፈንታ ኖርማል ሬዲዮ ገዝቼ ቢቢሲ ስከፍት ዜና አንባቢዋ፣ «የኢትዮጵያ መንግሥት ተቃዋሚ ጦር ከጉና ተራራ ጀርባ መሸንጎል!» አለች። እግዚር ይስጥሽ አልሁና፣ ሠራዊቱን እየመራሁ እልም! ወደ ጉና! በጉዞ ላይ የሠራዊቱ ስንቅ ስላለቀ ወታደሮች የጠላት ጦር

እንደሚያደርገው አፈር እና ስኳር ቀላቅለው እንዲመገቡ አዘዘጋቸው። ምን ዋጋ አለው! ስኳር እና አፈር እየቀላቀሉ የተመገቡ ወታደሮች ከወር በኋላ ሽንኩራ አገዳ መጸዳዳት ጀመሩ፤ አይ ያ ጊዜ!!

ጉና በገባን በሁለተኛው ቀን ጠላት ተኩስ ከፈተብን። የወገን ጦር እና የጠላት ጦር ጎምሳ ሜትር በማይሞላ ርቅት ላይ ተቀራርቦ ይተጋተግ ጀመር። ድንገት ከፊት ለፊት እንደ የጠላት ወታደር እየተኩስ ሲመጣ ዐየሁትና ልዘረጋው ዓላማዬ ውስጥ አስገባሁት። በዓላማዬ ውስጥ የገባው መንትያ ወንድሜ መሆኑን ሳውቅ ግን ክላሼን አሸቀንጥሬ ጣልሁት።

አበጋዝ! ብዬ ጮህኩ።

እሱም <ስንታየሁ> ብሎ ጮኸና መትረየሱን ጣለ።

አንገት ላንገት ተቃቅፈን መላቀስ ጀመርን። ወዲያው ተተኩሰ ሳይፈነዳ ከቀረ የመድፍ ቀለሕ ሳይ ገን ለገን ቁጭ ብለን ወሬ ጀመርን። የመትረየስ ጥይት እየተንፈቀፈቀ ዩኒፎርማችንን ወንፊት እያደረገው ያልፋል።

<አንዴት ወደ ወያኔ ጦር ልትገባ ቻልህ?> ብዬ ጠየቅሁት መንትያዬን።

<እንደምታውቀው እነሱ በቁጥጥር ሥር ባደረጉት አካባቢ በጀማሪ መምህርነት አገለግል ነበር። እና በጊዜው ከመምህር ደመወዝ ይልቅ የታጋይ ደመወዝ ስለሚሻል ትግሉ ውስጥ ገባሁ፤> አለኝና፤ <አንተስ፤ እንዴት ወደ ደርግ ጦር ገባህ?> ሲል ጠየቀኝ። እኔ እንኳ ለዚህ ያበቃኝ ችኩልነቴ ነው። አንድ ቀን፤

አራት ኪሎ መንገድ ላይ የተለጠፈ ክፍት የሥራ ማስታወቂያ ዐየሁ። ለብሔራዊ ውትድርና ለመቀጠር የምትፈልጉ የሚለውን፤ «ለብሔራዊ ቴአትር መቀጠር የምትፈልጉ!» ብዬ በማንበብ ሄጀ ተመዘገብሁ። ወደ ካምፕ ወስደው የዒላማ ተኩስ ሲያሠለጥኑኝ እንኳ ለብሔራዊ ቴአትር ዘበኝነት እንጂ ለዘመቻ ነው ብዬ አላሰብሁም ነበር፤ ብዬ ነገርሁት።

ወጋችንን በዚህ ዐይነት ቀጠልን። ድንገት ከጠላት የተተኩሰ ላውንቸር ሱሪዬን እንደ ወረቀት ገንጥሎ ወሰደው። በሽርጥ ሆኜ ወጊን ቀጠልሁ።

<እና በማናምንዘት ጦርነት ያንድ አናት ልጆች ተጋድለን ነበር በለኛ!> አልሁት። ሊመልስልኝ አልቻለም። አቅፎኝ በእግር ታጠቡ። እስኪበቃን ካለቀስን በኋላ፤ <ልጅ እያለን የምንሠራቸው ሽወዳዎች ትዝ ይሉሃል?> አልሁት፤ <አንዴት እረሳቸዋለሁ?> ብሎ ለመናፈጥ መሐረብ ከኪሱ አወጣ። ከወገን ጦር የተተኩሰ የ«ቢ ሃያ ዘጠኝ» መድፍ መሐረቡን ከእጁ ነጥቆ ወሰደበት። <አንዴት እረሳቸዋለሁ?> አለ ሌላ መሐረብ እያወጣ።

«እንዲያውም አንድ ጊዜ የሒሳብ መምህራችንን በመልካችን መመሳሰል ሽውጂ ፈተና ተፈትኜልህ ዐውቃለሁ።»

<አይ አንተ ተንኮለኛ!>

እንደገና ተቃቅፈን በሣቅ እግር ታጠብን፤

<የኔንም ትዝታ ላስታውስህ! ዐሥረኛ ክፍል እያለን አንዲት በጣም የምታፈቅራት ገርል ፍሬንድ አልነበረችህም?> አልሁት።

<ጸዳለ?>

«አዎ! ጸዳለ!»

«አሺ!»

«ባንተና በኔ መካከል ያለው የመልክ ልዩነት ይምታታባት ነበር። ታዲያ አንድ ቀን አንተ አክሰታችንን ለመጠየቅ ናዝሬት ስትሄድ እኔ ቤት ይገኙት ሳጣጥማት አደርሁ። . . አይ ልጅነት!!»

«ተውንጂ?»

«አልነገርሁህም እንዴ?» አልሁ እየሣቅሁ!»

«ያለዛሬም አልሰማሁት!» አለኝ መንትያዬ ገፍትሮ ከእቅፋ እያሰወጣኝ። ፊቱ ደም መምሰሉን አስተዋልሁ።

«ለማንኛውም ያ ጊዜ አልፏል!» አልሁት የስሜቱን መለወጥ ተመልክቼ!»

«ዝ. . . ጋ!!» ብሎ ጮኸብኝ እና የጣለውን መትረፍን አነሣ። እኔም የጣልሁትን ሽጉጥ ለቀም አደረግሁ።

«የኛው ወደ ጦርነት መሄድ ነው! የምትዋጋለትን ምክንያት መንገድ ላይ ታገኘዋለህ! ይል ነበር አባቴ» አለና ወደ ጠላት ጦር ተላለሁ።

ወዲያው ምድር ቀውጢ ሆነች። ጠውንቸር ጥይት ተመትቼ ወደቅሁ። ከጥቂት ጊዜ በኋላ ስነቃ አካባቢው ድብልቅልቅ ጠጧል። ወደ ቀኝ ዞር ስል ጀግናው ጅነራል ዑመር ገብረ ክርስቶስ በሁለት መቶ የጠላት ወታደሮች ተከፈለ። ጠላቶቹ የከበባውን ቀለበት

እያጠበቁበት ሲሄዱ ከመገረክ ይልቅ ራሱን ማጥፋት መርብ ሽጉጡን ለመጠጣት እጁን ወደ ሰገባው ሲልክ! ሽጉጡን በነበረበት ቦታ ዐጣው። ይህን የከበቡትን ጠላቶቹን በትሕትና እየተመለከተ! «አናንተ መካከል ትርፍ ሽጉጥ የያዘ ይኖራል?» ብሎ ጠየቃቸው። ሁሉም በአሉታ ራሳቸውን ነቀነቁ። ይህን የውኃ ኮዳው ውስጥ አንዲት ጥይት ጨምሮ ባንድ ትንፋሽ ጨለጣት።

ከጥቂት ደቂቃዎች በኋላ ከወደቅሁበት ተነሥቼ እያነከሰሁ መራመድ ጀመርሁ። ከፊት ለፊቴ የጠላት ጦር እና የወገን ጦር አስከሬን እንደ ቅጠል ረግፏል። እየተንቀለቀለ ከሚነደው ታንክ ነበልባል ላይ ሲገራዩን ለኩሼ አካባቢውን ስቃኝ «ጓድ! አድነኝ!» የሚል የሥቃይ ጥሪ ሰማሁ። ድምፁን ወደ ሰማሁበት አቅጣጫ ርጬ ስደርስ፣ የልጅነት ጓደኛዬ ጀግናው ሻለቃ ጣሰው ታፋው ላይ በጥይት ተመትቶ ቆሰሎ ወድቋል። ከበላዩ አንድ ግዙፍ ቀይ ቀበሮ ጭኑን በክራንቻው ነክሶ ሲዘነጥለው ተመለከትሁ። ከመ ቅጽበት ካሊበር ሽጉጤን ላጥ አድርጌ፣ በቀይ ቀበሮው ላይ ካነጣጠርሁ በኋላ፣ በአንድ ወቅት በአዲስ ዘመን ጋዜጣ ላይ የቀይ ቀበሮዎች ቁጥር እየተመናመነ መምጣቱን የሚገልጽ ሐተታ ማንበቤ ትዝ አለኝ።

ከዚያ ወደ ሻለቃ ጣሰው ቀረብ ብዬ፣ አዝናሰሁ ጓድ፣ ባገራቴ ያለው የቀይ ቀበሮዎች ቁጥር ከሻለቃዎች ቁጥር ጋራ ሲነጻጸር በጣም አነስተኛ ነው። ስለዚህ ቀይ ቀበሮውን ገድዬ እናት አገራ በቱሪዝም የምታገኘውን ጥቅም አልጎዳም! ብዬ ካስረዳሁት በኋላ ማደንዘዣ ወግቼው ጉዞዬን ቀጠልሁ።»

እኔ እና አባተ ስንሥቅ፣ መክሊኝ ለተራኪው ራት ለማምጣት

ወደ ንዳው ዘለቀች።

ምዕራፍ 14

በዝናም እና በዝንብ መካከል ያለው ልዩነት አለንገር አልተፈጠረም። እነሆ ግንቦት በዝንብ ታጅቦ ሲወጣ ሠኔ በዝናም ታጅቦ ገባ። ክረምቱ አየሩን ብቻ ሳይሆን የሰዎችን ሞያ ቀየረ። ማስቲካ ያዘሩ የነበሩ ደቂቅ ሕፃናት ማስቲካውን ትተው በአንድ አዳር መኪና አጣቢ ሆኑ። የጉልት ሴቶች ጉልቱን ትተው መገንድ ዳር በቆሎ እየጠበሱ አዲስ አበባን ከመዲናነት ወደ ማድቤትነት አሸጋገሯት። ክረምቱ አየሩን እና ሞያውን ብቻ ሳይሆን ቁሳቁሱን ቀየረው፤ አስፋልቱን ሰው ሠራሽ ወንዝ፣ የአንባሳ አውቶብሱን የኖሳ መርከብ አደረገው። ክረምቱ በር ሆነ፣ መግባት እና መውጣቱም ቀጠለ። አገር ውስጥ የነበሩ ሽር እና ትዝታቸውን ይዘው ወጡ። ከአገር ውጭ የነበሩ አይፖድ እና የአሳማ ጉንፋን ይዘው ገቡ።

እኔም ማስተናገዴን ቀጥያለሁ፤

አቤት! ስንት ዐይነት ተስተናጋጅ አለ?

የተቀባችው ፓውደር እጅግ ከመብዛቱ የተነሳ ፓውደር ላይ በግንባሯ የወደቀች የፎትመስል ሴትዮ፣ እንደ ስድስተኛ ጣት ከመዳፏ የማይለየውን ሲጻራዋን ስባ በጭሱ ተጉመጥምጣ

ጠራችኝ። አጠገቧ ደርሼ ስቆም፤ «ፈገግ በል እንጂ፤ የምን መከላተር ነው - ከፍትፍቱ ፊቱ እንዲሉ አበው፤ ፈገግ በልና ትኩስ ቡና አምጣልኝ - የቡና ሰባቱ መፋጀቱ እንዲሉ አበው፤ ደሞ አደራህን ስኒው ንጹሕ ይሁን - ሲያዩት ያላማረ ሲበሉት ያቅራል እንዲሉ አበው፤» በማለት የትእዛዝ እና የተረት እሩምታ አወረደችብኝ። «ሴትዮ፤ ሱስሽ የቡና ነው ወይስ የአበው? ለምን ቡናውን አበው አይታዘዙሽም?» ብዬ ላሥቅባት ካሰብሁ በኋላ፤ «ከሰው ጋራ ሲኖሩ ሞኝ ሆኖ፤ አህያን ሲጭኑ ሦስት ሆኖ» እንዲሉ አበው በዝምታ ሥራዬን ቀጠልሁ።

በነገራችን ላይ አባባሉን ሁሉ አበው ብቻ ለምን ይሉታል? ለወውጥ ሊል ይችላል። ለምሳሌ፤ «ሁለት ያባረረ አንድ አይዝም» እንዲሉ ፊደራል ፖሊሶች።

«ሊንጋጋ ሲል ይጨልማል!» እንዲሉ የመብራት ተረኞች።

«ልጅ እና ወረቀት ያስያዙትን አይለቅም!» እንዲሉ መሠረተ ትምህርት የተማሩ እናቶች።

«ሲሮጡ የታጠቁት ሲሮጡ ይፈታል!» እንዲሉ የአትሌቲክስ አሠልጣኞች።

«የማይተማመን ባልንጀራ በየወንዙ ይማማላል!» እንዲሉ የናይል ተፋሰስ አገሮች።

«ሳታማሃኝ ብላኝ!» እንዲሉ ለምክንያት ግድ የሌላቸው ምገቦች።

«የባሰ አለ፤ አገርህን አትልቀቅ!» እንዲሉ ወደ ሰማሌ የተሰደዱ የአገራችን ሰዎች።

«ሕልም ተፈርቶ ሳይተኛ አይታደርም!» እንዲሉ የአልቢርጎ አከራዮች።

ለማንኛውም ወደ ካፌው ልመለስ።

ከተስተናጋጆች ጋራ ስርጋ የገባች የአምስት ዓመቷ ቆሎ ሽጭ ዕንቅጋን ትከሻዋ ላይ አድርጋ በጋላዬ በኩል ወልብ ስትል፤ «ይህ ቆሎ ኤክስፖርቶር ዴት የለውም እንዴ? ከአምስት ዓመት በፊት እናትሽ ይዛው ትዞር ነበር!» የሚል ጨካኝ ድምፅ ለማሁና ዞርሁ። የቀድሞው የጥራት ደረጃ ተቆጣጣሪ ከአስተናጋጆች መሀል ተቀምጦ ተመለከትሁት። መክሊት አጠገቡ ደርሷል፤ «ምን ላምጣልህ?» ብላ ስትጠይቀው ለዐዋጅ በሚበቃ ድምፅ፤ «በርዶኛ ል፤ ነጣ ያለ ጋቢ ልታመጭልኝ ትችያለሽ?» አለና ግራ ቀኙን ቃኝ። ከሥልጣኑ ከወረደ ወዲህ ማንም ሥቆለት አያውቅም። የዛሬን አያድርገውና ያኔ በባለሥልጣንነቱ ዘመን የሚደረግለት አቀጣጠል መስል የለውም ነበር። መክሊት አዲስ ተስተናጋጅ ሲገባ ጠረጴዛውን ትወለውላለች። ባለሥልጣኑ ሲመጣ ግን ጠረጴዛውን ትለውጥለታለች።

በየምግብ ቤቱ በር ላይ የሚለጠፈው «ታሽንል» የሚለው አሳዛኝ ድርሰት ደራሲ ይህ ሰው ነበር። ያኔ በየማለዳው ወደ አንዱ ዳቦ ቤት ብቅ ይልና በቅርብ ያገኘውን ሙልሙል እንደ ባይ እያጠዘ፤ «ይህ ዳቦ አልመጠን አንሷል። ሕዝቡን ለማሰራብ ነው፤ ይህ ዳቦ አለመጠን ተልቋል፤ የሰፊውን ሕዝብ ሆድ ለመንፋት ነው? መልሰልኛ!» ይልና በባለቤቱ ላይ ይደነፋል። ከዚያም ቀዝቀዝ ባለ ድምፅ፤ «ለማንኛውም በዚህ መደዳ ያሉ ዳቦዎች መጠናቸው ከጠራጣሪ ስለሆነ በኤግዚቢት መልክ እኛ ዘንድ ይቆያሉ!» ይልና በቅርጫት ሞልቶ መኪናው ላይ ያስጭናቸዋል። በማግሥቱ ትርጫቱ ብቻውን ይመለሳል።

ይህ ሰውዬ የተባረረበት ምክንያት እንደሚከተለው ነው። በሥልጣን ላይ እያለ ሁለት ጎረምሳ ልጆቹን በሥሩ ይሸማቸዋል። የመሥሪያ ቤቱ ገምጋሚ ኮሚቴ ለምን እንደዚያ እንዳደረገ ሲጠይቀው፣ «አንደኛው ልጅ በየምግብ ቤቱ እየዞረ የምግቡን ጣዕም እና ጤንነት የሚያረጋግጥ ቀማሽ ነው። ሁለተኛው ደሞ፣ ቀማሹ የተመረዘ ምግብ በልቶ ሲወድቅ አዝሎ ሆስፒታል የሚያደርስ ነው!» ብሎ መለሰ።

በሁለተኛው መሥመር በሚገኘው ወንበር ላይ አንድ መነጽራም ወጣት ፀጉሩን እንደ ነጠላ እየቋጨ፣ ከፊት ለፊቱ ከተቀመጠው ጀርመናዊ ጋራ ያወራል። ወጣቱ የተለያዩ አዲስ ሳይንሳዊ የፈጠራ ግኝቶችን ለዓለም ለማበርከት እንዳቀደ እና ዕቅዱን ለማሳካት የገንዘብ ድጋፍ እንደሚያስፈልገው ለጀርመኑ እየገለጸለት ነበር። በአጠገቡ ትሪ ይገዢ ሳልፍ፣ “I am brilliant but a poor inventor” ሲል ሰማሁት። ስመለስ በሚኖርበት ደሳሳ ጎጆ ውስጥ ያሉትን ዕቃዎች ሲዘረዝር አገኘሁት። “I have got only a laboratory, a small bed and a chair” እያለ ሲናዘዝ፡-

“What about a table;” አለው ጀርመኑ፣

“Well, I have a periodic table, sir!”

ሮዝ በተባለ መጽሔት ፓተንት በሚል ዓምድ ሥር የዚህን መነጽራም ወጣት ታሪክ ታትሞ እንዳነበብሁ ትዝ አለኝ። ይህ ወጣት መንፈሳዊ መዝሙር ብቻ የሚጫወት ቴፕራከርደር ከመፈልሰፉም በላይ በጆኔራተሮች ላይ የሚገጠም ድምፅ ማዳፈኛ (ሳይለንሰር) ለመፈልሰፍ ተሰናድቷል።

አገራችን በሳይንስ እና ቴክኖሎጂ ገና ወጣኒ ናት። ይህን

ለማስረዳት አንድ ምሳሌ ልጥቀስ። ከጥቂት ቀናት በፊት ሬዲዮ ሳዳምጥ በእንግድነት የቀረበ የላውንደሪ ባለቤት፣ «በመብራት ጎይል አጥረት ምክንያት በቅርቡ በፀሐይ ቴክኖሎጂ በመታገዝ ሥራችንን እንቀጥላለን!» ሲል ተናገረ። ጋዜጠኛውም፣ «በፀሐይ ቴክኖሎጂ በመታገዝ የምትሠሩት እንዴት ነው?» ብሎ ቢጠይቀው፣ «ልብሱን አጥቦን ፀሐይ ላይ እናሰጣለን ማለቱ ነው!» ብሎ መለሰ። ሳይንስ እና ቴክኖሎጂ እንደ ቀንዳም ፈረስ ተረት በሆነበት አገር ይህ መነጽራም ወጣት ሊታገዝ ይገባው ነበር፣ ግን ከወሬ በስተቀር ማንም ሊተባበረው አልፈቀደም።

ለምሳሌ፣ አባቱ የነገረኝ ወሬ እንዲህ ይላል፣ መነጽራ-መውጣት አገር ቤት እያለ በመጸዳጃ ሳሕኖች ላይ የሚገጠም ኮምፒዩተር ፈልስፎ ነበር። ኮምፒዩተሩ በሚሞከርበት ቀን የውጭ እና የአገር ውስጥ የሳይንስ እና ቴክኖሎጂ ባለሞያዎች በተገኙበት ወጣቱ መጸዳጃ ሳሕኑ ላይ ተቀምጦ ከተጸዳዳ በኋላ “Delete” የሚለውን ክሊክ ሲያደርግ መጸዳጃ ሳሕኑ ላይ የነበረው ፍግ እልም ብሎ ጠፋ። ወዲያው “perfume” የሚለው ላይ ክሊክ ሲያደርግ መጸዳጃ ክፍሉ በክርቤ እና በሉባንጃ መዓዛ ተሞላ። በቦታው የነበሩ ታዛቢዎች ከንብንባቸውን አውልቀው ክፍሉን በጭብጨባ አናጉት። በጭብጨባው የተደናገረው ወጣት ሳይንቲስት በስሕተት “Undo” የሚለውን ክሊክ ሲያደርግ ያለፈው ትውልድ የተጸዳዳው ሳይቀር ወጥቶ አካባቢውን አጥለቀለቀው። በዚህ የተነሳ መነጽራ-መውጣት አካባቢን በመበክል ተከሶ የሁለት ዓመት እስራት ተፈርዶበት ለአራት ዓመት ታሰረ።

«ሁለት ዓመት ተፈርዶበት እንዴት አራት ዓመት ይታሰራል?» ብዬ ጠይቄው ነበር፣ ታሪኩን የነገረኝን አባተ። የሰጠኝ መልስ የሚከተለው ነው። ፅንጽራ-መውጣት ይኖርባት

በነበረችው ክልል ውስጥ የእትት ብሔር እና የእግግ ብሔር ተዳብለው ይኖራሉ። የፌዴራሊዝም ሥርወ-ተቀማቻው መብት መሠረት የራሳቸውን ፍርድ ቤት እና ወገኒ ቤት አቋቁመው ነበር። የእትት ብሔር ፍርድ ቤት መነጽራቱን ወጣት ሁለት ዓመት ሲፈርድበት፣ የእግግ ብሔር ፍርድ ቤት ከተጎራባቹ ብሔር ጋራ ያለውን አኩልነት ለማስመስከር ወጣቱን አስመጥቶ ሌላ ሁለት ዓመት ፈረደበት።

መነጽራቱ ወጣት አንድ ቀን ካፈው ውስጥ ሞተ።

በሞቱ ሞኪማ ሞቱን የሚተነብይ ሕልም ዐይኔ ስለነበር ከሥራ ቀረሁ። ሕልሙ እንዲህ ነው። የጥራት ደረጃ ተቆጣጣሪ የነበረው ሰውዬ በካፌያችን በር ላይ ቆሞ የተስተናጋጆችን ልብስ እያየ ያስገባል። ብዙ ተስተናጋጆች ልብሳቸውን እንደ መታወቂያ እያሳዩ ይገባሉ። ድንገት መነጽራቱ ወጣት ሰልቫጅ ካፖርት ለብሶ ይመጣል። የጥራት ደረጃ ተቆጣጣሪው፣ «ሰልቫጅ ለብሶህ ወደዚህ መግባት አትችልም!» ብሎ ይከለክለዋል። ወጣቱ ግን አሻፈረኝ ብሎ በመታገል የጥራት ደረጃ ተቆጣጣሪውን ከካፌው መዝጊያ ጋራ ደርቦ ይዞት ወደ ውስጥ ይገባል።

ከሕልሜ ስነ ቃል ሰልቫጅ የሙት ልብስ ስለሆነ ወጣቱ እንደሚሞት ተገነዘቡ። እኔም በሞቱ ላለሙግበት (ገዳዩ ላለመሆን) ወደ ካፌው ላልሄድ ቀረሁ። በሁለተኛው ቀን ወደ ካፌው ስመለስ፣ አስተናጋጁ አባተ በነፍስ ገዳይነት ተጠርጥሮ ወደ ፖሊስ ጣቢያ መሄዱን ሰማሁ። ምን ደረሰበት? ከመርማሪው ፖሊስ ጋራ ያደረገውን ምልልስ እንደሚከተለው አቀርባለሁ።

* * *

አባተ፣ በወረዳ ምንትስ ፖሊስ ጣቢያ ከመርማሪው ፊት ለፊት ቁጭ ብሏል። መርማሪው ከፊቱ ያለውን መዝገብ ሲያገላበጥ ከቆየ በኋላ፣ «አቶ አባተ ቤተሰብ አለህ?» ብሎ ጠየቀ።

«አለኝ፣ ማስረጃ ካስፈለገ...!» አለና አባተ ከኪሱ ውስጥ አሮጌ አልበም አውጥቶ የመጀመርያውን ገጽ ገልጠ። «ከግራ ወደ ቀኝ ይህኛ ምሽቴ ናት፤ ይሄ ልጅ ነው፤ ይህ ደግሞ አባቴ ነው፤ ይህ ባዶ ቦታ ነው፤» እያለ ሊቀጥል ሲል ፖሊሱ፣ «ልጁ ቁጭ አባትህን ይመሰላል!» ብሎ አቋረጠው።

«ቢመስልም አይገርመኝም!.. እኔ ለሥራ ወጣ ስል ጠብቆ አባቴ እኛ ቤት ይመጣ እንደ ነበር ደርሼበታለሁ።»

«አስተናጋጅ ከመሆንህ በፊት ምን ትሠራ ነበር?»

«ከብት አድልቤ እሸጥ ነበር። ጌታዬ እንደሚያውቁት፣ በአገራችን የክርስቲያን እና የሙስሊም ሥጋ ቤት ብሎ መለየት የተለመደ ነው። እኔም ልዩነቱን ለምን ከበሬው አንጀምረውም በማለት የክርስቲያን እና የሙስሊም በሬ እሸጥ ነበር!»

«የክርስቲያን እና የሙስሊም በሬ ልዩነቱ ምንድን ነው?»

«የክርስቲያኑ በሬ ቆዳው ላይ መስቀል ይነቀሳል፣ ጌታዬ!»

«ከከብት አድላቢነት ወደ አስተናጋጅነት ያደረግኸው ሽግግር አንዴት ነው? ትንሽ አልተራራቀም?» አለ ፖሊሱ ፈገግ ብሎ፤

«እንደኔ እንደኔ አልተራራቀም። ያው ከከብት አድላቢነት ወደ ሰው አድላቢነት ነው የተሸጋገርሁት!»

ከዚህ ማክብኮቢያ በኋላ ፖሊሱ በቀጥታ ወደ ምርመራው ገባ።

«ከሟቹ ጋራ የነበራችሁን ግንኙነት ብትገልጽልኝ?»

«ሟቹ ቤሕይወት በነበረበት ጊዜ የነበረን ግንኙነት ያስተናጋጅ እና የተስተናጋጅ ነው።»

«ሟቹ በሞተበት ቀን የነበረውን ሁኔታ ትገልጽልኛለህ?»

«ወደ ካፌያችን መጥቶ ውኃ አዘዘ፤ አቀረብሁለት። በአጠገብ ተቀምጠው ሻይ ሲጠጡ የነበሩ ሰዎች እንደ ነገሩኝ ወዲያው ከኪሱ ብዙ ክኒኖች አውጥቶ ባቀረብሁለት ውኃ እያወራረደ ዋጣቸው። አይ የቀን ጎዶሎ... ምንው ውኃውንም እንደ ክኒኑ ከቤቱ ይዞት በመጣ...!»

«በጊዜው በሟች ፊት ላይ የተስፋ መቁረጥ ስሜት አንብባለሁ?»

«ንባብ ላይ ያን ያህል ነኝ፤ ጌታዬ!»

«አልገባህም፤ ስትመለከተው ተስፋ ቆርጧል ብለህ ገምተህ ነበር?»

«መቼስ በርገር በሚቀረጠኛበት፤ ኮካኮላ እንደ ውኃ በሚፈሰበት ካፌ ውስጥ አንድ ሰው የቧንቧ ውኃ ብቻ ካዘዘ ተስፋ ቢቆርጥ ነው፤ ግና መልሶ እጁን በርሳው ውስጥ ሲከት ሳይ፤ የምሳ ዕቃ ሊያወጣ ነው ብዬ ተዘናጋሁ።»

«ከዚያስ?»

«ከዚያ ልቤን ሲያወልቀው ለነበረ ተስተናጋጅ ስቴክኒ አድርጎ ስመለስ፤ ያ ወጣት ወንበሩን ላይ ዘፍ ብሎ ተኝቷል። አይ ምስኪን! ይሄኔ ሮንድ አድር ይሆናል ብዬ ቸል አልሁት።»

«የመጀመርያ ርዳታ አላደረግህለትም?»

«አድርጌለታለሁ፤ ተኝቷል ብዬ ስላሰብሁ ዘፈኑን ቀነስሁለት፤ በተጨማሪም አንገቱን ወደ ወንበር መደገፊያው አቃናሁት። በእኔ ቤት በሥነ ሥርዐት ማስተኛቴ ነበር። ለካ አጅሬ በሥነ ሥርዐት እየሞተ ኖሯል።»

«ሟች ከመሞቱ በፊት የተናገረው ነገር አለ?»

«ሰው ሲኖር መናገሩ መቼ ይቀራል፤»

«አባባሌ አልገባህም፤ ከመሞቱ ጥቂት ደቂቃዎች በፊት የተናገረው ነገር አለ ወይ?»

«የለም። ባይሆን ከጎኑ የተቀመጠ ተስተናጋጅ ተናግሯል፤»

ፖሊሱ በረጅሙ ተንፍሶ ወደ ወንበሩ መደገፊያ ተንጋሎ ሲያስብ ከቆየ በኋላ፤ «አቶ አባተ፤ ለማንኛውም ሟች ለነገይቱ ሊትዮጵያ ብዙ ምርምሮችን ያበረክታል ተብሎ የታሰበ ወጣት ነበር። ምን ያደርጋል፤ ብዙ የዕንቅልፍ ክኒኖችን በመውሰድ ራሱን አጥፍቷል፤» ብሎ በረጅሙ ተነፈሰ።

አባተ አንገቱን ደፍቶ ትንሽ ካለበ በኋላ፤ «ከእናንተ ባለውቅም...» ብሎ ጀመረ። «...ሟች የሞጠው የዕንቅልፍ ክኒን ከሆነ ጊዜው ይርዘም እንጂ መንቃቱ አይቀርም፤ ቁርጡ እስኪታወቅ ድረስ መንግሥት አስከሬኑን መቅበር ትቶ በወደገባ ዘበኛ

ቢያስጠብቀው ይበጃል ባይ ነኝ።»

መርማሪው ፖሊስ አባተን በንቀት ለጥቂት ደቂቃ ካተኮረበት በኋላ መሄድ እንደሚችል ገለጸለት። አባተ መሄድ ሲገባው አላስፈላጊ ጥያቄ አመጣ።

«ጌታዬ፣ ለመሆኑ በምን አበላዬ ነው ፖሊሶች ቤቴን እንዲፈትሹ የተደረገው?»

«ቤትህ በመፈተሹ የተጎዳኸው ነገር አለ?» አለ ፖሊሱ።

«ለመጎዳትስ አልተጎዳሁም። እንዲያው ፖሊሶቹ ቤቴን በጣም ከመፈተሻቸው የተነሳ ለዐሥር ዓመት ያህል ፈልጌ ያጣሁትን የልደት ካርዴን አገኙልኝ፤ . . . ብቻ ከሕግ አንጻር ፍተሻው አግባብነት አለው ወይ ለማለት ነው?»

«አቶ አባተ!» አለ ፖሊሱ፤ «ሚችሉ ራሱን ሲያጠፋ መተባበር ወንጀል መሆኑን አታውቅም?»

«አንዴት አድርጌ ነው የተባበርሁት?» አባተ ጮኸ። «ውኃ ጠየቀኝ፤ ውኃ አመጣሁለት፤ መቼም ገመድ በትሪ አላቀረብሁለትም፤ ሰው ለመሞት ከተዘጋጀ የሚተባበረው ቀኑ ነው። አዩ ጌታዬ፣ መቼም በዚህ ዘመን ራስን ለመግደል የሚያበቃ ብዙ ነገር አለ። በዘመድ ተስፋ ያጣ ሰው በገመድ ተስፋ ቢያደርግ አይገርመኝም። ያም ሆኖ እንዲህ ዐይነቱ ሰው ሲገጥመኝ ልቡ እስኪጠፋ እመክረዋለሁ። አንድ ባልንጀራዬ ባለፈው ራሱን ለመግደል የባቡር ሐዲዱ ላይ በጀርባው ተኛ። የምድር ባቡር ብልሽት ስለ ገጠመው ሥራ ካቋረጠ ዘመን የለውም፤ እዚህ ላይ መተኛት ምንም አይጠቅምህም፤ ተነሥ ብዬ ብመክረው፤

«እምቢ፣ ባቡሩ እስኪጠገን ድረስም ቢሆን እጠብቃለሁ፤» ብሎ ድርቅ አለ። ለካ ቀኑ ደርሶ ነሯል። እመሻሻ ላይ ከወፍጮ ቤት የሚመለሱ አህዮች ሐዲዱን ሲያቋርጡ ረግጠው ገደሉት። ለወራ የቸገረ ነገር!!»

መርማሪው ፖሊስ ከአባተ ጋራ የነበረው ቆይታ መጠናቀቁን ለማሳየት ሰዓቱን ደጋግሞ ከተመለከተ በኋላ፣ «መሄድ ትችላለህ» ብሎ አገተመተመ።

አባተ «ጥሩ» ብሎ ከወንበሩ በከፊል ከተነሣ በኋላ ተመልሶ በመቀመጥ፣ «. . . አንድ ነገር ብቻ ልበል፤ እሱም ምንድን ነው? አዎ፣ ፖሊስ ጣቢያ አንዴ ከመጣሁ አይቀር እግረ መንገዴን የምጠቁመው ነገር አለኝ።»

«ምንድን ነው?» አለ መርማሪው ጣራ ጣራውን አያዩ፤

«ምንድን ነው ላሉት፣ ጌታዬ፤ ነገሩ ወዲህ ነው። ከጥቂት ቀናት በፊት አጥቤ ያሰጣሁት ሱሪ ባልታወቁ ሰዎች ተዘርፏል። የክፍለ ከተማው ፖሊስ ከጎብረተሰቡ ጋራ በመተባበር ሱሪዬን ቢያስመልስልኝ ደስ ይለኛል ጌታዬ፤»

ፖሊሱ በጣም ስለ ተናደደ ለጊዜው ቃል ተላነው፤ ወዲያው ግን፣ ለዘበት እንደ ተዘጋጀ ሰው እስኪቢርቶውን ካቀባበለ በኋላ፣ «የወገብ ቁጥሩን ልትነግረኝ ትችላለህ?» አለው።

«ዐሥራ ሁለት፣ ጌታዬ!» አለ አባተ፤

«ገምባሌ ነው ወይስ ሌላ?»

«እኔ እንግዲህ ሱሪ ነው ብያለሁ፣ ጌታዬ!»

«የዬት አገር ሱሪ ነው?»

«የቻይና!»

«የቀለሙ ዐይነት?»

«ከመታጠቡ በፊት ነው ወይስ ከታጠበ በኋላ፣ ጌታዬ?»

«በጠፋበት ጊዜ የነበረውን ቀለም ነው የጠየቅሁህ!»

«አረንጓዴ»

«ጥሩ!» አለ መርማሪው፣ «ሱሪህን ሌባ ሊሰርቀው ይችላል፤ ዐሥራ ሁለት ቁጥር የቻይና ሱሪ ስለሌለው ያን ያህል ይጠቅመዋል ብዬ አላስብም። ለነገሩ ይጠቅመዋል። ቢያንስ ኩባያ ሊለውጥበት ይችላል። በሌላ በኩል ጥጃ በልቶት ሊሆን ይችላል የሚል ጥርጣሬም አለኝ። ዐየህ፣ የአዲስ አበባ ጥጃ ሣር ቢያጣ የሣር ፍራሽ ይጠል። የሣር ፍራሽ ቢያጣ አረንጓዴ ሱሪ ይጠል።። ያም ሆነ ይህ ፖሊስ አስፈላጊውን ክትትል ስለሚያካሄድ አንተ ሥራህን እየሠራህ ውጤቱን ተጠባብቅ።»

«ጌታዬ፣» ቀጠለ አባተ፣ «ያለፈው አንዴ አልፏል መቼም። መጭውን ሳስብ ግን ይጨንቀኛል፣ በጣም!! አሁን የለበሰሁት ሱሪዬ የመጨረሻው ስለሆነ ይህ ከተሰረቀ ነገ ቢርዎት የምመጣው ጋቢ አገልጅሜ ነው። ምን ለማለት ፈልጌ ነው፣ ከእንግዲህ በልብስ ማስጫው አካባቢ ጥበቃው ቢጠናክር!»

«አይበቃም?» ፖሊሱ አምባረቀ፣ «ትንሽ አታስብም! ያንተ ሱሪ አስተማማኝ ጥበቃ እንዲደረግለት ከፈለገህ ለምን ቤተ መንግሥት አጥር ላይ አታሰጣውም? አሁን ከዚህ አትነሣም?»

አባተ ከመርማሪው ክፍል ወጥቶ የሮጠ የቤቱ ግድግዳ አቆመው።

ምዕራፍ 15

ዛሬ መክሊት ወደ ቤትሆሽን ካፌ ብቅ አላለችም። አቶ ያን ፈሰታል ሙሉ ስጦታ ይዞ መጥቶ ይጠብቃታል። እየጠበቀ ስልክ ደጋግሞ ቢሞክርም ስልኪ አይመልስም፣ ወይም ተዘግቷል። ግን እሱ ተስፋ ሳይቆርጥ ተግባራዊ መጠበቂያ ቀጠለ። ጥቂት ወዲያ ወዲህ ብዬ ፋታ አግኝቼ አጠገቡ ስቆም፣ በላሊበላ ስላደረገው የማይረላ ጉብኝት ይተርክልኝ ጀመር። በትረካው መካከል የሴት ጫማ ቋቋታ ከበስተጀርባው ሲለማ ትረካውን አቋርጦ ይዞርና ይመለከታል። ያ ቋቋታ ከመክሊት ጫማ የመነጨ አለመሆኑን ሲያውቅ እንደገና ፊቱን መልሶ፣ «ምን ላይ ነበርሁ?» ብሎ የጠፋ ቃሎቹን ይፈልጋል። ትረካውን ሲጀምር የላሊበላን ሕንጻዎች በማድነቅ ነበር። ሰዓቱ እየገፋ ሲሄድ፣ መክሊት እንደማትመጣ ቁርጠን ሲያውቅ፣ በላሊበላ ሕንጻዎች ዙሪያ ሰፍረው ቱሪስት ስለሚያስቸግሩ ለማኞች አንሥቶ ያማርር ጀመር።

ከሥራ ሰዓት በኋላ መክሊትን ፍለጋ ቤቷ ሄድሁ። ስገባ፣

አልጋዎ ላይ ተንበልብላ ጉንጫን በእጆቿ አስደግፋ በመስኮት በኩል ውጭ ውጩን ስታይ ነበር።

«ምነው?» አልጊት ከጥቂት መፋጠጥ በጊላ፤

«ምነው?» አለችኝ ዞራ ሳታየኝ፤

«ከመሥሪያ ቤት ለምን ቀረሽ?» የሰውዬውንስ ሰልክ የማታነሽው በምን ምክንያት ነው? በረጅሙ ተንፍሳ፤ «ትላንት ከኤክስ ቦይፍሬንዴ ከሳሚ ጋራ እንደ ተቀጣጠርን ነግሬህ የለ!»

ራሴን በአዎንታ ነቀነቅሁ። «ምን ተፈጠረ?»

መክሊት፤ ተንክላኛ ፈገግታ አሳይታኝ ፊቷን በትራሻ ውስጥ ሸሸገች።

የሆነው ሁሉ ገባኝ።

«እንዴት እንዲህ ልታደርጊ ቻልሽ? . . ልክ አይደለሽም!»

ተንደቀደቅሁ።

«ነገሩ እንዴት ተጀምሮ እንዴት እንደ ተፈጸመ ሳስበው ሕልም ይመስለኛል፤» ብላ ጀመረች።

ቀጥላ እንደ ነገረችኝ ከሆነ፤ ከሳሚ ጋራ ተቀጣጥረው ከተገናኙ በጊላ ብዙ አንጀት የሚበሉ ነገሮችን ነግሯታል። «ፍቅርሽን ገፍቼ ከሄድሁ በጊላ አልቀናኝም!» ብሎ ሁለት ሲጃራ አከታትሎ አጨሰባት። ከእሷ ጋራ ከተለያዩ በጊላ ሥራ ስላጣ በታክሲ ረዳትነት ለመሥራት ሞክረ። በአንድ ወቅት የኢትዮጵያ ብሔራዊ ቡድን ግብ ጠባቂ የነበረ ወጣት፤ አሁን የታክሲ ረዳት

መሆን ስለ ከበደው የኑሮ ግዴታን እና ክብሩን ለማስታረቅ የሆነ ነገር ማድረግ ነበረበት። ከዚህ በፊት ወያላዎች እንዳደረጉት «ስታዲየም፣ ሜክሲኮ» ብሎ ከመጣራት የቦታ ዝርዝሮችን በካሲት አስቀርጾ በቴፕ ማጫወት እንደሚሻል ሾፊሩን ለማሳመን ሞክረ። «ወያላ» የሚለው መጠሪያ «የሚኒባስ ዲጂ» በሚል እንዲተካ ሐሳብ አቀረበ። የሚኒባሱ ባለቤት በግርምት ሲለሙት ከቆዩ በጊላ፤ «እናስብበትና እንጠራሃለን!» ብለው አሰናበቱት፤ እስከ አሁን አልጠሩትም።

ችግር ሲጠናበት አገሪቱን ጥሎ ወደ አሜሪካ ለመሄድ መጣር ጀመረ። ነገር ግን በምን መንገድ ይሂድ? አስቦ አስቦ ዘዴ መጣለት። አንድ አሜሪካዊ አግኝቶ ሊደበድብ አለበት። እንደ አሉ ሐሳብ ከሆነ አሜሪካ በዜጋዎ ላይ በሚደርሰው ጥቃት ትናደድና፤ «ወንጀለኛ ውን አሳልፈሽ ስጭኝ!» በማለት ኢትዮጵያን ትጠይቃለች። በዚህ መሠረት ሳሚ ወደ አሜሪካ ይላክና ፍርድ ቤት ቀርቦ ይፈረድበታል። ከዚያ እጅግ ምቹ እና ጽዱ በሆነው ወገኒ ቤት ጥቂት ወራት ታስሮ ይለቀቅና እዚያው አሜሪካ ዘና ብሎ መኖሩን ይቀጥላል። ነገሩን ሲሞክረው ግን እንዳሰበው አልሆነም። አሜሪካ ኤምባሲ አካባቢ ያገኘውን ደክም ያለ አርመን በስሕተት ደብድቦ ሲሮጥ ፌዴራል ፖሊሶች በቁጥጥር ሥር ካዋሉት በጊላ ሸዋሮቢት ወስደው ገርፈው ለቀቁት።

ለመክሊት ይህን በነገራት ጊዜ አለቀለች። እርሱ ግን በዚህ ተበረታቶ እጅግ ስሜታዊ በሆነ ድምፅ፤ «መክሊትዬ፣ ጀርባዬ ላይ የተጋደመውን ለንበር ስታይውማ ዕድሜ ልክሽን ታነቢልኛለሽ።» ብሎ ከዚህ ውስጥ ቆራጣ ሰፍት ወረቀት አውጥቶ ደረቅ ዐይኑን አበለ። አስከትሎም፤ በጂኔራቲር ድምፅ ከተናፈጠ በጊላ፤ «የለም፣ ሹራቤን አውጃቄ ካላሳየሁሽ በስተቀር አታምኚኝም»

ብሎ በአቅራቢያው ወደሚገኝ አልቤርጎ ይሂት ገባ።

ከዚያ ሹራቡን አወለቀ። ቀጥሎ ቀበቶውን ማላት ሲጀምር፤ «የምታሳዩኝ ጀርባህን አይደለም እንዴ?» ብላ ሮኸችበት። «ታፋዩ ላይም ረግጠውኛል፤ እግረ መንገዴን ላሳይሽ ብዬ ነው!» ብሎ ሱሪውን አወለቀ።

«ርቃኑን ቆሞ ሳየው፤» ትላለች መክሊት ትረካዋን ስታጠናቅቅ፤ «በቃ፤ ምን ልበልህ የድርው ነገር በሙሉ ተቀሰቀሰብኝ። ከጥቂት ደቂቃ በኋላ ራሳችንን አንሳላ ውስጥ ተቃቅፈን አገኘነው» «በርግጥ ሰውነቱ ላይ የግርፊያ ምልክት ነበረበት?» አልጋት።

«አንተ ደግሞ፤ እንዴት ያለ ጥያቄ ነው የምትጠይቀኝ? በዚያ ሰዓት ይህን እንዴት ላይ እችላለሁ?»

«ታዲያ አሁን የጀርመኑን ነገር እንዴት ልታደርጊ ነው?»

«እንጃ!! በጣም የሚያስጨንቅ ነገር ነው። እሱን እያሰብሁ እያለ ነበር የመጣኸው።»

ከጥቂት ዝምታ በኋላ ተነሥታ መለባበስ ጀመረች።

«ምን ይሻላል ትላለህ?» አለችኝ።

ድንገት የከበደ ሚካኤልን ያላለቀ ግጥም አስታወሰሁ፤

የሰው ልጅ ዕድል ነው፤

ወደ ገጢአት መግባት፤ ከገጢአትም መውጣት፤

ያመነዘረ ሰው፤

ገላውን ያጠራል በንስሐ ቅጣት፤

ትልቁ ኩነኔ... ፤(የዚህ ስንኝ መድፊያ ቃሎች ጠፍተዋል)

* * *

በነገራችን ላይ፤ አንጋፋው ደራሲ እና ባለቅኔ ከበደ ሚካኤል ነፍሳቸውን ይማርና በመጨረሻ ዘመናቸው ወደ ካፌያችን ይመጡ ነበር። ገና እንዳየጋቸው ለመክሊት እንዲህ አልጋት፤ «እኒህ ሰውዬ ታላቅ ሰው ስለሆኑ የሚናገሩትን መዝግቢ፤ የሚጥሱትንም ሰብስቢ!» እርሷ ግን አላመነችም። አጭር ሰው ታላቅ ይሆናል ብላ መቀበል ከበዳት። ያልሁት አልቀረም። ከበደ ሚካኤል ከሞቱ በኋላ የብሪትሽ ሙዚየም በተወካዩ በኩል ከባለቅኔው ጋራ የተነካኩ ዕቃዎችን እያፈላለገ በውድ ዋጋ መግዛት ጀመረ። እኔም በዚያን ሰዓት የሁለት ወር ውዝፍ ኪራይ ስለነበረብኝ አንድ አፈ ሰፊ ብርጭቆ ወስጄ ባለቅኔው እኛ ካፌ በሚመጡበት ጊዜ ሻይ የሚጠጡት በዚህ ብርጭቆ ነበር፤ በማለት እንዲገዙኝ ጠየቅጋቸው።

የብሪትሽ ሙዚየም ተወካይም፤ «ብርጭቆውን ከመግዛታችን በፊት ከባለቅኔው ጋራ ግንኙነት እንዳለውና እንደሌለው ለማረጋገጥ እንመርምረው!» ብሎ ብርጭቆውን ወደ ላብራቶሪ አስገባው። የላብራቶሪውን ውጤት በተስፋ ተሞልቶ መጠባበቅ ጀመርሁ። ሺሕ ብርጭቆ ሲያመላልሱ ከመኖር፤ አንድ የረባ ብርጭቆ ሸጦ መገላገል ይሻላል፤ አልሁ በልቤ። ከጥቂት ምርመራ በኋላ የሙዝየሙ ተወካይ፤ «የላብራቶሪ ውጤቱ በብርጭቆው ጠርዝ ላይ የታላቁን ሰው የከንፈር አሻራ አያሳይም! ስለዚህ ልንገዛህ አንችልም!» ብሎ አረዳኝ። ላሳምናቸው ሞከርሁ። የታላቁ ሰው የከንፈር አሻራ በብርጭቆው ላይ ያልታየበት ምክንያት ሰውዬው በስትሮ ስለሚጠጡ ነው! ብዬ ለመዘራከር ሞከርሁ። በዘበኛ አባረሩኝ።

ትዝ ይለኛል! ለመጀመርያ ጊዜ አንጋፋው ደራሲ የካፌያችንን ወለል ሲረገጡ ተስተናጋጆች ዐይናቸውን ማመን አቅቷቸው በአቅራቢያቸው ያገኙትን ወረቀት እና ወረቀት ነክ ነገር በሙሉ በመያዝ ሊያስፈርሟቸው ተሽቀዳደሙ። ታላቁ ሰውም ለጊዜው አድናቂዎቻቸውን በጥንቃቄ ለመያዝ ጣሩ። ብዕራቸውን በቁንጥ ከደረት ኪሳቸው ላይ ላጥ ያደርጉና ፊርማ ጠያቂውን እና ፊርማ መቀበያ ደብተሩን በፈገግታ አፈራርቀው ከተመለከቱ በኋላ፣ በሠዓሊ የእጅ ጥራት ፊርማቸውን ያሰፍራሉ። እንዲያውም አልፎ አልፎ ከፊርማቸው አጠገብ፣ «ሕዝባችሁን እንድታገለግሉ አደራ አላለሁ፤» የሚል ምራቂ ማሳሰቢያ ጣል ያደርጉ ነበር።

ቀስ በቀስ ያስፈራሚዎች ቁጥር እየጨመረ ሲሄድ ግን የአንጋፋው ደራሲ ትዕግሥት እና ብዕር እያለቀ ሲሄድ ይታይ ነበር። አሁን፣ ከፊት ለፊታቸው የተገተረውን ፊርማ ጠያቂ ቀና ብለው ለማየት ሳይቸገሩ፣ ደብተሩን ከመመንጨት በማይተናነስ አሳሳብ ስበው «ሕበደ» የሚል የሚነበብ ሳይሆን የሚገመት ፊርማ ያስቀምጡ ጀመር። አንድ ቀን እንዲያውም ምርር ብለው፣ «... በገዛ ፊርማዬ አካኪ አካኪሺች አደረጋችሁኝ፤» ብለው አካኪ ዘራፍ አሉ - (ከጊዜ በኋላ ምዑዝን ጠይቄ እንደ ተረዳሁት አካኪ አካኪሺች በሩሲያ ልቦለድ ውስጥ የሚገኝ ጹሑፍ በመገልበጥ የሚተዳደር ገጸ ባሕርይ ነው።)

የሆነ ጊዜ ላይ ታላቁ ሰው ተስተናጋጅነታቸውን ሁሉ ሳይዘነጉት አልቀሩም። አንድ ቀን ከሚያስፈርሟቸው ሰዎች ጋራ ተደባልቄ የተጠቀሙበትን ቢል ባቀርብላቸው ቀና ብለው ሳያዩኝ በቢሉ ላይ ፊርማ እና «በርታ» የሚል ቃል አስፍረው ገፉልኝ።

እየዋለ እየሰነበተ ተስተናጋጆች ታላቁን ሰው ተላመዷቸው።

በአንጋፋ ከያኒነታቸው ሳይሆን በአንጋፋ ተስተናጋጅነታቸው ያስታውሷቸው ጀመር። በተለይ አንድ ተስተናጋጅ በአንድ እጁ ሞባይሉን ከጆሮ ግንዱ አጣብቆ መልእክት እየተቀበለ፣ በሌላው እጁ ኪሱ ውስጥ ገብቶ የሚጽፍበት ቢያጣ፣ ከፊት ለፊቱ አቀርቅረው ግጥም እየጻፉ ከነበሩት ባለቅኔ እጅ ብዕራቸውን ነጥቆ ወሰደ። ከዚህ ገጠመኝ በኋላ ባለቅኔው ብዕር መያዝን እርም አሉ። የድገገቴ ግጥም ሲመጣቸው መከሊትን አጣድፈው ይጠሯትና «ጻፊ» ብለው ያሟታል። እርሷም የደገገኞችን ትእዛዝ በምትመዘግብበት ደብተር ግጥማቸውን ትመዘግባለች። አንድ ቀን ትንሽ ሲያሰላስሉ ቆይተው ጠሯትና የሚከተለውን በቃላቸው ማጻፍ ጀመሩ፤

የሰው ልጅ ዕድል ነው፤

ወደ ኅጢአት ገብቶ፣ ከኅጢአት መውጣት፤

ያመነዘረ ሰው፤

ገላውን ያጠራል፣ በንስሐ ቅጣት፤

ትልቁ ከኑኔ . . .

ብለው ቤት መድፊያውን ሳይጨርሱ፣ መከሊትን ሌላ ተስተናጋጅ ስለ ጠራት መጻፉን አቋርጣ ሄደች። በዚህ ምክንያት ታላቁ ሰው ልባቸው ተሠብሮ ወጡ። ከዚያ በኋላ ወደ ካፌው አልተመለሱም።

ሕይወታቸው ካለፈ ከብዙ ጊዜ በኋላ የሰንጉ መደምደማያ ቃሳት ምን ይሆን? በረግለት ራሱን አስጨንቅ ነበር። እኒያን

የጠፋ ቃላት የት ላግኛቸው? ከጉጉቴ የተነሳ የሙት መንፈስ ጠሪ ደጅ እስከ መጥናት ደረሰሁ። ግን የጠፋ ቃሎችን ለማግኘት ሳይላካልኝ ቀረ።

ያን ቀን መከሊት አጠገቤ ሆና ስትለባብስ ከፊል ርቃኗን ገልመጥ አያደረግሁ ሳይ፣ በዐይኗ ብትይዘኝም አለማፈሯን አስተዋልሁ። ልብሷን ስትቀይር ወንድሟን እንኳ እንደምታፍረው ነግራኛለች። ያ ማለት ከወንድሟ ጋራ እንኳ ከዘሃ የቀጠነ፣ ጎቡአ ጸታዊ መሳሳብ አላት ማለት ነው። ይህ ጉዳይ አንድ ትልቅ መርዶ ነገረኝ። በእኔ ፊት ምንም አለማፈሯ ከቁም ሣጥኑ፣ ከአልጋው እና ከወንበሩ ለይታ እንደማትመለከተኝ ገለጸልኝ፤ እናም ተከፋሁ። እነሆ፣ ለብዙ ጊዜ ፈልጌ ያጣኋቸውን የከበደ ሚካኤልን የጠፋ ቃላት በትካዜዬ ውስጥ አገኝኋቸው።

የሰው ልጅ ዕድል ነው፤

ወደ ንጢአት ገብቶ፣ ከንጢአት መውጣት፤

ያመነዘረ ሰው፤

ገላውን ያጠራል፣ በንስሐ ቅጣት

ትልቁ ከኑኔ የሚያፈቅር ማጣት፤

ምዕራፍ 16

ይኸው ከመከሊት አጠገብ እየተከዘሁ ተቀምጧለሁ። አጠገቤ ቆማ፣ እኔን ትታ መስተዋቱን አያየች ትለባብሳለች። በተሻለ አነጋገር ለመግለጽ፣ ለጥቂት ደቂቃ ያህል ተገልጦ የቆየውን ሰውነቷን ከፊቴ እየለቃቀመች በጡት ማስያገጥ ውስጥ፣ በካናቴራ ውስጥ፣ በጅንሷ ውስጥ ትከትታለች። እኔ እንደ ግድግዳው፣ እንደ ጣሪያው፣ እንደ መስኮቱ ጋርጃት ቆሜያለሁ። ከአጠገቤ ያለው ገላ ለአቶ ያን እና ለሳሚ እንጂ ለእኔ ሲል ከጣይ አልወረደም። ምን ይደረግ? ሕይወት ላንጥ ዕንቁ ለሌለው ዕንቁልልጭ ናት። ይህን አያነሳሁ ስጥል፣ ከመከሊት ጋራ ፍቅር ባልጋራ እንኳ ብስጭት ልጋራ ብዬ የሚያናድዳት ነገር አፈልግ ጀመር።

«አንድ ነገር ልጠይቅሽ!» አልጓት፤

«ጠይቀኝ»

«ከጆርመናዊው ጋራ ያለሽ ግንኙነት የምር ነው ወይስ የብር ነው?»

ፊቷን ከመስተዋቱ ሳትነቅል፣ «አንተ ደግሞ ብርን ሳታስገባ

ምንም ነገር ማሰብ አትችልም!» ብላ ጮኸች።

ጩኸቷ ከጠበቅሁት በላይ ስለነበር ለጊዜው የምላው ጠፋች።

«ወድጆ አይደለም!» አልሁ ጥቂት ካመነታሁ በኋላ፤ «በዚህ ዘመን ማንም ሰው ለጥቂት ሰከንዶች እንኳ ብርን ሳያስገባ ማውራትም ሆነ ማሰብ አይችልም!»

«ለምን አልችልም?»

«አትችይም»

«አችላለሁ! ከፈለግህ በገምሳ ብር እንወራረድ!»

«ይኸው ራስሽ አመጣኸው!»

«እናትክን፣ ሠራሀልኝ!» አለችና ሣቀች።

ደስ አለች። ቀጥላ፣ ከፊት ለፊቷ የተደረደሩትን መላት የከንፈር ቀለሞች ስታማርጥ ቆየችና፤ «ግን እንዴት እንዲህ ልትል ቻልህ?» ብላ ጠየቀች። በቀላሉ እንደማትለቀኝ ገባች። በአንድ ወቅት ጓደኛዬ ምዑዝን፣ ስለ መክሊት እና ስለ ጆርመናዊው ጓደኝነት ምን እንደሚሰማው ጠይቄው ጥቂት ካቅማማ በኋላ ከሚከተለው አንቀጽ ጋራ የሚቀራረብ አስተያየቱን ነገረች። «በጥንት ጊዜ አንድ ጻድቅ መነኩሴ ነበር። የኢትዮጵያ ብሔራዊ እምነት በብዙ አማልክት ማመን በሆነበት በዚያ ዘመን፣ መነኩሴው በአንድ እምላክ ስለ ማመን ለሕዝቡ ያስተምር ነበር። በጊዜው የነበረው ንጉሥ ይህን በሰማ ጊዜ መነኩሴውን አስጠርቶ በብዙ አማልክት እንዲያምን፣ አለበለዚያ በአገር ክሕደት ወንጀል እንደሚቀጣው ነገረው። መነኩሴው እምቢ ስላለ ንጉሡ በአደባባይ

አስፈርዶበት ምላሱን አስቆረጠው።

ያ መነኩሴ የተቆረጠ ምላሱን ባፋ፣ የጸና እምነቱን በልቡ ይዞ ሲኖር አንድ ቀን እስከ ዛሬ ሲያምንበት የቆየውን ሃይማኖት ውድቅ የሚያደርግ ሐተታ አግኝቶ አነበበ። ይሄኔ ደነገጠ፤ ተርቦደቦደ! ለማስተካከል የሚችልበት፣ የራእይም ሆነ የዕውቀት አቅም አልነበረውም። ያም ሆኖ መነኩሴው በድሮ እምነቱ ጸንቶ ለመቀጠል ወሰነ። ምላሱን-ያህል ነገር የሠዋበት ሃይማኖት እንዴት ሐሰት ሊሆን ይችላል? እምነቱን በከፈለው መሥዋዕትነት መጠን መዘነው። ይኸውልህ አብዛኛው በዓለም ላይ ያለ ፍቅርም ሆነ አይዲዮሎጂ በዚህ ስሜት ላይ የተመሠረተ ነው። አቶ ያንን ውሰድ። መክሊት ከእርሱ ጋራ በሆነችበት አጭር ጊዜ ውስጥ ቢያንስ መቶ ሺሕ ብር ተቀብላዋለች፤ መቶ ሺሕ ብር ከወጣ በኋላ እንደማትወደው ቢሰማው ምን ያደርጋል? ግንኙነቱ ውሸት ነው ብሎ የሚያቆም ይመስልሃል? መቶ ሺሕ ብር የፈሰሰበት ግንኙነት እንዴት ውሸት ሊሆን ይችላል?»

መክሊት በጥሞና ካዳመጠችኝ በኋላ፣ «ምዑዝ ይህን ብሏል?» አለችኝ። በአዎንታ ራሴን ነቀነቅሁ። ከመስተዋቱ ፈቀቅ ብላ አልጋው ጠርዝ ላይ ቁጭ ካለች በኋላ፣ ለተወሰኑ ደቂቃዎች ያህል ራሷን ስትነቀንቅ ቆይታ፤ «ይህ የብዙ ወንዶች ችግር ነው!» ብላ ጀመረች፤ «የእኛ ወንዶች አንዲት ሴት ከነጭ ጋራ ስትሄድ ካዩ አውራ ይሆናሉ። ሌላ ጊዜ እይተውኝ የማያውቁ ሁሉ ከእሱ ጋራ ስሄድ አፍጥጠው ይመለከቱኛል። መመልከት ብቻ አይደለም በግልምጫ አንሥተው ያፈርጡኛል። ምን አገባቸው? የት ያውቁኛል? አንድ ወንድ፣ በአጋጣሚ የአንድ አገር ልጆች ስለሆን ብቻ በገላዬ ላይ የይገባኛል ጥቃቱ የማንሣት መብት አለው? . . . ፈረንጅ ሁሉ እንደ ሀብታም፣ ኢትዮጵያዊ ሁሉ እንደ